

PŘÍLOHA K DIPLOMOVÉ PRÁCI

Rozhovory¹ s rodičkami a porodní asistentkou (leden 2017)

Autor: Bc. Veronika M. Cuřínová

OBSAH

Příloha č. 1: Rozhovor s Markétou	2
Příloha č. 2: Rozhovor s Kristýnou	9
Příloha č. 3: Rozhovor s Eliškou	17
Příloha č. 4: Rozhovor s Anežkou	19
Příloha č. 5: Rozhovor s Evou	22
Příloha č. 6: Rozhovor s Annou.....	26
Příloha č. 7: Rozhovor se soukromou PA Nikol	28

¹ Rozhovory jsou anonymní. Respondentkám byla pro tento účel změněna jména.

Příloha č. 1: Rozhovor s Markétou

- 4 děti, všechny porody doma

Mně přijde, že zásadní problém je, že lékaři v porodnicích v 90 % případů neviděli normální, přirozený porod. Oni u porodu vlastně nikdy nejsou celou dobu, vidí jenom kusy nebo konec. Porodní asistentky jen podle výrazu ženy často poznají, na kolik je otevřená. Dělají to hrozně poctivě. V nemocnici jsi pod tlakem, není čas, za instituci se schovají mnohá lidská selhání a neschopnost, je to hrozně problematické. Ale jde to! Kamarádka v Německu rodila v nemocnici s empatickým personálem.

Mám takový pocit, že mnoho žen, které rodí v nemocnici, jsou takové odevzdané. Lékaři přece ví, co dělají, já tomu nerozumím, nechám to na nich...

Problém ale je, že oni nevědí, co dělají. To mi přijde jako úplná zvrhlost. To, co je tady v souladu s postupy České gynekologicko-porodnické společnosti, je prostě špatně. Je to v rozporu s *evidence-based medicine*, s nejrůznějšími výzkumy, se zkušenostmi porodních asistentek. Tady je za normu něco, co je nenormální. Pak se těžko může něco změnit. Když ti tvrdí, že musíme přestříhnout pupečník, jinak ti dítě vykrvácí do placenty nebo bude mít žloutenku?! Přitom to dítě pupečnickovou krev potřebuje, má v sobě důležité železo, kmenové buňky, je to přece logické. Na co tam ta krev asi je že? Ta je tam pro to dítě a ne že ji prostě vezmu a vyleju do záchoda.

On celý ten proces porodu je vlastně dost řízený, musí se do něj zasahovat.

To je to samé jako s termíny a vyvoláváním. Doktoři prostě nevěří, že to bez nich začne.

To by musela být hodně alternativní nemocnice, aby ženu nechali spontánně porodit, i když je dávno po termínu.

No, to je třeba Krnov v Jeseníkách. Tam se rodí spontánně i dvojčata. Viděla jsem plno porodů dvojčat, kde to šlo přirozeně, a tam to je všechno tak jinak! Tam se teprve ukážou ty extrémní přístupy českých gynekologů u těchto výjimečných případů. U normálního porodu to třeba nějak dopadne. Četla jsem příběh porodu dvojčat, kdy to druhé se narodilo až šest hodin po tom prvním!

To je tedy něco! A bylo v pořádku?

Jo, v pohodě. Tam to bylo tak, že to první bylo mnohem menší a to spustilo ten porod, protože ta placenta ho už dostatečně nevyživovala, tak chtělo ven. A to druhé tam ještě chtělo být! Ty děti měly každé svoji placentu.... Tady se prostě strašně hysterčí, že se hned musí píchnout oxytocin, protože to druhé musí okamžitě ven, jinak se něco strašného stane. Pak se ty děti převrací do nepřirozených poloh a to druhé skončí zkrátka sekci atd. I to tělo je nastaveno, že zvládne porod dvojčat. To druhé miminko potřebuje čas, zorientovat se ve vyprázdněné děloze a najít si východ. Jakmile oni ho začnou vyhánět okamžitě ven po něm, tak se tam většinou šprajcne. Znam případ, kdy paní málem vykrvácela po tom, co druhé miminko šlo císařem a něco jí tam prostě přeřízli...

Dvojčata se rodí častěji kvůli hormonálním změnám v těle ženy, to znamená kvůli předchozímu užívání hormonální antikoncepce. A v pozdějším věku.

Také po umělém oplodnění se prý rodí častěji dvojčata. Oplodní se více vajíček a většinou dvě se uchyť, ostatní se zabijí.

Stává se to. Teď mi kamarádka vyprávěla případ. Paní čekala po umělém oplodnění dvojčátka a jedno prý mělo být postižené. Tak ona si ho nechala zabít a narodilo se jí těžce postižené dítě. Takže buď to netrefili, nebo byly postižené obě.

Kamarádka, která jezdí s holčičkou do Motola na onkologii, říká, že tamní děti, které mají opravdu těžkou diagnózu, jsou děti z umělých oplodnění. Ono se to neříká nahlas, ale tam ti doktoři říkají, že sami by do umělého oplodnění nešli, protože je to prostě proti přírodě.

Proč ses rozhodla pro porod doma? Byl plánovaný?

Byl. Já jsem v sobě měla takový zajímavý vliv z minulosti, když jsem studovala v Anglii v 17 letech. Tam jsem měla britského přítele a jeho maminka mi tenkrát řekla: „Jestli budeš někdy rodit, tak prosím tě ne v porodnici. Je to strašný. Já jsem dvě děti porodila v nemocnici a dvě doma a doma to bylo naprosto úžasný.“ Tenkrát mně to bylo úplně jedno, to jsem ani nechtěla mít děti. Nějakým způsobem to ve mně zůstalo, a když jsem se současným manželem otěhotněla, tak jsem intenzivně začala hledat informace o porodech. Když já se do něčeho pustím, tak o tom potřebuju mít veškeré dostupné informace.

První porod, to bylo 2006. U nás byly domácí porody zřídka. Ale byla to doba, kdy začínaly vznikat iniciativy. Například se podařilo prosadit postavení porodního domu. A zrovna v té době v Praze jeden porodní dům vznikl. Neměl povolení k tomu, aby se tam rodilo, ale fungovaly v něm dvě porodní asistentky, dělaly tam kurzy přípravy na porod, péče o dítě atd. A já jsem byla úplně vynervovaná z přístupu mé gynekoložky, protože mi to přišlo všechno úplně špatně. Pořád nějaké odběry, ultrazvuk, vůbec mě nikdy nevyslechla, jak se cítím nebo co potřebuju. Já potřebovala povzbudit, Sáru jsem měla v době, kdy okolo mě nebyly žádné kamarádky, co by měly děti. Já byla izolovaná.

Nebyl nikdo, kdo by ti poradil.

Chtěla jsem to s někým sdílet. Tak jsme s manželem vymysleli, že se objednáme do poradny do porodního domu U Čápa. A to byl takový balzám na nervy! Porodní asistentka zodpověděla všechny moje obavy, byla tak empatická, zkušená a mateřská...tak já si představuju péči o těhotnou. Přihlásili jsme se tam na předporodní kurz, kde se probírala péče o těhotnou, těhotenství, porod, šestinedělí a péče o miminko. Bylo to ohromně přínosné. My jsme jim řekli, že bychom rádi rodili doma a oni říkali, že ať chodíme k nim do poradny, ale ať se když tak připravíme na všechny varianty, které můžou nastat.

Takže se vlastně spojilo všechno dohromady: ta moje zkušenost z Anglie, pak můj pocit, že chci, aby to bylo správně a pak tenhle super kurz.

Jak tvoje porody probíhaly? Měla jsi komplikace?

Všechny porody byly po termínu. Dost. Kdybych se rozhodla rodit někde v zařízení, tak bych byla asi pod obrovským nátlakem. Musela bych pořád podepisovat reversy. První, *** byla asi sedmá dní po termínu. Druhý asi deset, ale já jsem si u něj vymyslela fiktivní termín, o čtrnáct dní jsem si termín šoupla dopředu, takže on byl vlastně čtyři dny před oficiálním termínem. Pak už jsem se na termíny vykašlala, věděla jsem, že už chci rodit doma. A jestli se někdy dostanu do porodnice, tak si to vyhádam, protože se třetím a čtvrtým dítětem jsem už dostatečně sebevědomá. Ale třetí mě překvapila, protože ta byla skoro měsíc po termínu a poslední čtrnáct dní. To by byla velká překážka k porodu v porodnici. Nicméně porodní asistentky z toho nedělaly žádné drama, jenom jsem chodila do poraden na kontroly a ***, která byla hodně po termínu, to jsem byla jednou na kontrole v porodnici, na průtokách pupečnickem, jestli se jí daří dobře. A ukázaly, že je úplně v pohodě.

Takže je třeba být v kontaktu s nějakou porodní asistentkou, která mě kontroluje, když jsem po termínu.

Jo, já jsem tam chodila dvakrát za týden, ne každý den. Ony jedou podle doporučení německých porodních asistentek, protože česká doporučení žádná nejsou. Byly školené jednou zkušenou

německou porodní asistentkou. Mají v té poradně i monitor (v menší podobě), takže ten natáčely po termínu.

Jinak po prvním porodu jsem dost krvácela, což vyřešily na místě. Měly kufříček s nezbytnými věcmi, co se taky nosí v Německu k domácím porodům, ambuvak, oxytocin, šití, léky atd., které slouží ke stabilizaci stavu, kdyby to nestačilo, tak pak převoz do nemocnice. Po druhém porodu už věděly, že jsem krvácivý typ, tak už na to byly vybavené, hned po porodu mě začaly nalívat čajem proti krvácení a to bylo podstatně mírnější. Žádné jiné komplikace jsem neměla. První porod byl zkrátka náročný, trval dlouho, tlačila jsem skoro dvě hodiny, *** byla zamotaná v pupeční šňůře.

A byla v pořádku?

Jojo, nebyla vůbec přidušená. Ostatní porody měly vypuzovací fázi strašně rychlou a klidnou. Každý další porod byl rychlejší.

Porodní cesty už byly protáhlé.

Asi jo. První fáze, otevírací, trvala pár hodin a samotné vypuzování ne tak dlouho. Čtvrtý porod byl pomalu až překotný. To jsem si zalezla do vany a musela jsem hned vylézt, jsem si říkala, to tam porodím překotně. Takhle rychlé to nechci. Když jsem vylezla, tak se to trochu zpomalilo. Jinak by to nebyla hodina, ale dvacet minut.

A to není dobře mít rychlý porod?

Na mě ty kontrakce byly moc intenzivní. Hlavně já mám křížové bolesti a já jsem vůbec nemohla sedět, polosedět nebo být na boku, mně strašně bolely kosti. Ve vaně mi to nebylo pohodlné a zároveň kontrakce byly příliš silné, měla jsem pocit, že to nevydržím. Vylezla jsem, klekla si, a jakmile jsem měla odlehčený zadek, tak kontrakce se daly prodýchat.

Mně vyhovovala poloha v kleče, opřena o postel.

Jo a jsou holky, kterým se v kleče hrozně klepou nohy a poloha v pololeže nebo na boku jim dělá vysloveně dobře.

Za jakých okolností žena může/neměla by родit doma? Je to rozumná volba, když má nějaké komplikace v těhotenství?

Porodní asistentka ti řekne, že tahle komplikace je kontraindikací k domácímu porodu. Ale taky záleží na každé jednotlivé asistentce. Některé jsou dost striktní a méně striktní. To jsou věci jako třeba hladina železa. Některá řekne, že kdo má body pod sto, tak s ním doma родit nebude.

Že bych kvůli nedostatku železa byla příliš unavená a porod nezvládla?

Hrozí větší poporodní krvácení. Ale pak jako – těhotenská cukrovka, to je naprosto vyloučené, preeklampsie úplně...

A co streptokok?

To není kontraindikace. Na Západě se třeba vůbec nedělají stěry. Já u prvního porodu streptokoka měla. Tam je prostě zásada, že když máš streptokoka a odečte plodová voda, tak chtějí, abys do dvanácti hodin porodila. A nevyšetřují vnitřně. Streptokokem jsou v podstatě ohrožené nedonošené děti. U streptokoka se měří teplota, protože jakmile matce začne růst teplota, tak je to známka infekce.

Jak vnímáš tato dvě práva: právo ženy na volbu místa porodu vs právo dítěte na život? Hodně odpůrců domácích porodů se ohání nadřazeností práva dítěte na život a odsuzují matky, které

riskují svůj život i život svého dítěte porodem doma. Vždycky je riziko, že se něco nemusí vydařit a ani převoz do porodnice pak miminko nebo matku nezachrání.

Dítě je do narození součástí matky a podle práva je za něj stejně odpovědná ona, takže se může svobodně rozhodnout. Jestli má k tomu rozhodnutí dostatečnou informovanost, to je věc druhá. Ale každopádně jsou ženy rodící doma podstatně víc informované než ty co se nechají „odrodit“ v nemocnici.

Jsou pro porod doma porodní asistentky dostatečně vybaveny? Zastupují zde lékaře?

Určitě. Nosí s sebou ten přenosný monitor. Nakloní se nad tebe, dá to na břicho, ono to zaznamená tep srdíčka dítěte, řekne dobrý a je to. Žádné půlhodinové nebo hodinové monitory jako v porodnici. Pak jak jsem říkala, šití. Často jsou ty porodní asistentky lepší v šití než doktoři-muži, protože jsou prostě ženy a mají tu ruku citlivější. Pak mají ambuvak na rozdýchnutí miminka, když se po porodu hůře adaptuje. Přidýchnou se a je to v pohodě. Asi mívají oxytocin na krvácení atd. To co mají ty německé porodní asistentky. Prý se to tu strašně špatně shání. Netahají s sebou anesteziologa, operační sál, jak by si představovalo Ministerstvo zdravotnictví. V Anglii toho nosí víc, protože tam jsou v poslední době domácí porody na vzestupu a hlavně doporučované. Je to ekonomicky o dost méně náročná varianta a podle všech výzkumů, které tam evidují, není víc riziková, než porody v nemocnici. Ty jsou o mnoho dražší pro zdravotnictví.

Porodní asistentka je tedy schopna zajistit bezpečný domácí porod?

Rozhodně. Každý rok se konají kurzy resuscitace novorozence. Jsou zkušené ženské, které jsou schopné řešit běžné komplikace a už na začátku rozhodnout, jestli je to pro porod v nemocnici nebo doma.

A co když je problém s porodem placenty? Zním případ ženy, která měla krásný domácí porod, ale pak málem zemřela, protože nemohla porodit placentu, krvácela a v nemocnici jí placentu doslova vyrvali mechanicky z těla.

Určitě existují takové případy, ale je jich hodně málo...Ono se vždycky vytáhne to negativní, jako že se to stává běžně, přitom to není pravda. Já si osobně myslím, že jí to dali sežrat kvůli tomu, že rodila doma. Kdyby se tohle stalo v nemocnici, tak by to prezentovali úplně jinak. Někdy jsou dost neprofesionální.

Podle všech výzkumů funguje nejlépe ta péče, která probíhá většinou na té nejnižší úrovni. Princip subsidiarity. Mají si to obstarat na té nejnižší úrovni. Tak to má být i ve zdravotní péči. Kdo co zvládne doma, má být doma. Co je více rizikové, to má jít do menší nemocnice. Co je extrémně rizikové, to má jít do velké, fakultní nemocnice. Převoz ženy po domácím porodu do nemocnice je úplně stejná logika jako převoz malého dítěte z malé nemocnice do fakultní. Když to stav miminka vyžaduje. Nikdo ale neprudí malé porodnice za to, že nejsou dostatečně vybavené na komplikace na straně dítěte. To je stejná logika. A taková péče, kde funguje návaznost, je nejbezpečnější a nejefektivnější. A tuto péči osvědčené státy jako Kanada, Británie, severské země atd. prostě mají. Já bych ji hrozně chtěla i tady u nás.

U nás v podstatě až na server Biostatisticka.cz neexistuje evidence domácích porodů.

Oficiálně jsou domácí porody v kategorii s utajovanými porody a s případy žen, které to své dítě chtějí zabít. Tím je celá ta problematika patřičně opeřena. Jsí vlastně ve stejné kategorii se ženami, které se vědomě chystají svoje dítě zabít. I to pak zkresluje třeba úmrtnost. Druhá věc je, že lidé tě vnímají automaticky na téhle rovině.

Tak to v Británii je to úplně jiný šálek čaje, že. Tam je procento domácích porodů vyšší.

Británie je asi jediná země, která je doopravdy podporuje. Zdravotnictví tam má jinou tradici: např. dlouhá tradice domácích, rodinných doktorů, kteří se starají o celou rodinu. Není pediatr, není obvodák, jeden doktor je pro celou rodinu. Takže ani domácí porody tam nejsou nijak vykořeněné. To samý jako v Holandsku. U nás je obrovský vliv toho násilného vyrvání z doby komunismu, který tu začal zavádět nové lepší pořádky. Oni zakázali porodním bábám chodit k porodům a direktivně nařídili ženám jezdit do porodnice. Nejtragičtější na tom je, že celé generace žen připravili o schopnost родit. Ženská neví, nemá se koho zeptat, máma jí to neřekla, všichni jsou zmasakrování tím systémem, že ta přirozená ženská znalost a schopnost родit je už vykořeněná. A to je i s kojením. Bolestné na tom je to, že to, co je tady brané jako norma, vůbec normální není. Např. normální novorozenec, kterému v nemocnici hned přestřihnou pupeční šňůru, vypadá jinak, než ten, kterého nechají dotepat. Oni mají pak pocit, že když tam se svým dítětem porozeným doma přijedeš, že mu něco je! Protože je moc růžové. Není tak bílé jako ty, které nedostanou tu pupečnickovou krev. Hodnocení žloutenky taky závisí na tom, jestli kojíš nebo nekojíš. Statistiky o žloutence jsou ovlivněné „sunarovými“ dětmi. Pak všechny ty růstové křivky, ty jsou taky pro sunarové děti. Tabulky, které vycházejí ze zvráceného systému. Kojené děti zkrátka přibírají jinak, chvíli jo, chvíli ne, není to postupné.

Může vůbec porodní asistentka ze zákona asistovat u domácích porodů?

Podle zákona nemůže. Potřebuje k tomu platnou registraci a tu dostane, pokud má potřebné vybavení (což je i operační sál a anesteziolog), takže tohle nařízení porodním asistentkám brání asistovat u porodů doma pod hrozbou likvidačních sankcí. Leč oni asistují, protože nechtějí ženy doma nechat bez pomoci a riskují stíhání. Moje porodní asistentka mi říkala, že jí bylo naznačeno, že když nebude veřejně propagovat domácí porody, nechají ji na pokoji.

Rodila bys příště opět v domácím prostředí?

Další dítě už není v plánu, ale teoreticky vzato ano.

Myslíš si, že by se měly domácí porody více řešit ve veřejné politice?

Ano. A řeší se to vyhroceně nebo vůbec.

Jak bys hodnotila české porodnictví?

Výsledky má dobré, ale neřeší psychickou pohodu ženy a dítěte, žena a dítě se nevnímá jako neoddělitelná jednotka. Není zde moc na výběr a těžko se dá zjistit, co která porodnice nabízí a jaká je pak skutečná praxe. Některá doporučení gynekologicko-porodnické společnosti jsou v rozporu s *evidenced-based medicine* a doporučeními WHO. Je zde minimální podpora kojení a žen v šestinedělí. Zcela chybí komunitivní péče porodních asistentek.

Myslíš si, že se péče o těhotné a rodičky zlepšila? Jak hodnotíš tuto péči ve srovnání se zahraničím?

Zlepšila oproti čemu? Asi je to lepší než v 70. letech. Péče je čím dál tím víc přetechnizovaná a chybí praktické dovednosti a selský rozum. Je ale fakt že několik málo porodnic skutečně podporují přirozené porody.

U nás není problém vybavenosti, ale problém nedostatku lidskosti v nemocnici. Doktoři to pořád vnímají hrozně mocensky a v gynekologii a porodnictví je to úplně vykrystalizovaný. Vlastní moc vůči ženám. Pak je to také otázka peněz. Za Západem jsme prostě extrémně zaostalí. Ale jen v západní Evropě, v Americe, tam je to zase specifický. Je tam obrovská míra císařských řezů. Zároveň špatné výsledky, spoustu lidí nemá na zdravotní pojištění atd. Mám kamarádky, co rodily v Německu a je to rozdíl. Dále víc lidský a individuální přístup, žádné nátlaky a maximální podpora a informovanost. Jinak je to v každé zemi jiné.

A vnímáš posun naší péče od období revoluce po dnešek?

Jo, jo. Je to lepší. Hlavně jsou iniciativy, které ty pacienty chrání. A vynucují si dodržování práv, která dřív byla totálně pošlapána. Je to ale ještě běh na dlouhou trať, protože pořád se všude používá zastrašování a manipulace v těch porodnicích. Jakmile je tam mimísek, tak se používají úplně iracionální argumenty a fakt se zastrašuje.

Ale všechny ty pravidla, termíny, reversy... to vše je pro právní krytí nemocnic a lékařů, ne?

Oni mají prostě pocit, že jsou pořád ohrožení. Takže se chtějí krýt. Pakliže je nějaký průser, tak se to stejně zamete pod koberec. Kolik dětí zemřelých v porodnici se mediálně nafouklo? Tváříme se, jako by se tohle v porodnici nikdy nemohlo stát?! Jakmile je nějaký případ, tak se argumentuje tím, že se to prostě nedalo vyřešit, nemohlo to dopadnout dobře a nikdo za to nemůže. Stalo se to klidně i v důsledku zanedbání péče. A nikdo za to nebyl stíhán.

Kamarádky manžel má kolegu z práce, kterému zemřela v porodnici manželka, dítě přežilo.

No, to je strašné. Ale kolikrát se stane už jen to, že někomu rvou za pupečník a za placentu, v důsledku toho dojde k masivnímu krvácení, pak museli dělat revizi atd. Jenom proto, že někdo nechtěl počkat. Dítě, které skončilo klešťovým porodem, protože se chvávalo, protože se urychloval porod. To je takových věcí, o kterých se tvrdí, že jsou nutné. Ale to by se stávat nemělo. A paradoxně dítě po domácím porodu je v lepší péči, protože ta porodní asistentka je tam placena za to, aby tam byla, měla na dítě i matku čas, hlídá opravdu všechno. Pořád tam je, nikam neodbíhá. Takováto péče by měla být v porodnici. Že o tu ženu se bude starat jedna porodní asistentka, která s ní bude po celou dobu jejího porodu. Ne že se tam budou střídát směny, že tam budou lézt cizí lidi. Prostě kontinuální péče porodní asistentky během těhotenství, porodu a šestinedělí. Další věc je, že u nás se na ženský v šestinedělí totálně prdí. Nemají vůbec žádnou pomoc a péči. Jakmile má ženská problém, má si běhat po doktorech, nikdo pro ni nepřijde, s kojením nikdo neporadí...Ta kontinuální péče porodní asistentky by byla levnější než gynekologické prohlídky, které nejsou u zdravých žen třeba. Ta by ji doprovázela k porodu, takže by ji znala, věděla by o ní všechno, nebyl by to cizí člověk a zároveň by za ní párkrát po porodu zašla. Žena po porodu potřebuje povzbudit, potřebuje se vyplakat, pomoci, poradit s kojením, zkontrolovat poporodní poranění atd. Tohle by byl prostě ideál.

Tuhle péči porodní asistentky nabízejí, ale musí si to člověk zaplatit, stát nic nehradí.

K tomu ale situace směřuje. Bezplatné zdravotnictví v téhle podobě se nemůže udržet. Začíná se zjišťovat, že domácí hospicová péče je levnější než LDNky. A budou to teď pojišťovny proplácet. Prostou logikou se přišlo na to, že to, co se dá vyřešit doma, budeme řešit doma. Takže budeme zdravé vícerodičky podporovat k tomu, aby rodily doma, protože je to prostě levnější, že. A není to rizikovější. Tohle ti u nás ale momentálně žádný doktor neodsouhlasí.

Tak to každopádně.

Oni kdyby uznali, že systém je špatně, že se to dělalo celá léta špatně, to by byl pro ně takový šok, že by se klidně mohli jít pověsit na větev. Když máš šedesát let pocit, že zachraňuješ ženy a děti a teď zjistíš, že jsi dělal všechno špatně? To chce ohromnou dávkou pokory! Kdo jí má?

Jak myslíš, že média zobrazují domácí porody? Koresponduje mediální obraz s „realitou“ domácích porodů?

Jsou hysterický. Deník *Referendum* je celkem v pohodě, *a2larm.cz*, tyhle levicový plátky.

Já četla docela pozitivní článek o domácím porodu v Respektu. Ten je ale celkem specifický.

Je. Ale z těch nelevicových plátků je Respekt asi jediný relativně objektivní v téhle oblasti. Televize DVTV, Veselovský je celkem nakloněný domácím porodům. Kamarádka píše do *a2larm.cz* o domácích porodech, ale spíš kriticky vůči ostatním médiím.

Mně přijde, že spíše než v tištěných médiích, je ta hysterie cítit na internetu.

Já to nečtu. Mně je špatně už jen z titulků. A internetové diskuze? To je žumpa. Tam si lidi vylévají svoje mindráky.

Lidem stačí přečíst si titulek a už znají celý příběh.

Titulky jsou specifická kategorie. Jak narvat tragédii případu do tří slov. Rozklikneš si zprávu a na konci se dozvíš, že příběh je úplně o ničem jiném nebo že to dopadlo jinak než jak tvrdí titulek. Ale lidem to stačí. Jé, hele, támhle zase nějaká matka vražedkyně rodila doma. Novinařina je strašně zodpovědná práce...

Podporuješ myšlenku domácího porodu i „na veřejnosti“? Založila bys nějakou iniciativu?

Ne, to jsem se rozhodla, že dělat nebudu. Zním plno žen, které rodily doma a v podobných iniciativách se vyskytují, ale vzhledem k tomu, že mě naplňují jiné věci, tak na tohle s počtem dětí nemám mentální kapacitu. Snažím se pozitivně působit ve svém okolí. Mám opravdu velkou zkušenost s tím, že zatím mě na základě toho nikdy nikdo neodsoudil. Nevím, jestli je to tím, že obecně ze mě mají lidi dost respekt. Kdekoli jsem se zmínila o svých porodech, tak to vzbudilo spíše zájem. Já tvrdím, že žiju v úplně růžové bublině.

Máš čtyřikrát pozitivní zkušenost s tím, že to doma prostě jde i bez problémů.

Ono čtyři děti narozené doma je celkem takový argument, se kterým se nedá nic moc dělat.

Lidi hodně říkají, jó, ta měla zase štěstí.

Jo, to jsou dobré hlášky. To říkají všichni. Hele, vím, že kamarádky, které rodí doma, se setkávají s odsouzením. Ve své rodině, ve svém okolí, ve farnosti...ale mně se to opravdu nikdy nestalo. Taky mám okolo sebe dobré lidi. Třeba to přijde, že mě někdo kvůli tomu nakonec sežere. Ale to už mi bude fuk, když budu mít velký děti.

Příloha č. 2: Rozhovor s Kristýnou

- 3 děti, porod 2x v nemocnici, potřetí doma

Ty sis k druhému porodu do nemocnice přizvala dula a ke třetímu porodu už soukromou porodní asistentku, i když jsi porod doma neplánovala...

Jojo, *** mi doporučila právě ta moje bývalá dula a přišla mi hodně...ezo (inklinující k ezoterice, pozn. autorky). Má kurz dokonce tantrajógy, vaginálního mapování atd. Já jsem jí říkala, ona je nějaká moc alternativní, to nedám. Ale kamarádka mi říkala, tak se s ní setkej, má širokou klientelu... no a když měla přijet, tak jsem si představovala nějakou obatikovanou holku s amuletama. A přijela holka něco jako ty, s brýlemi, přišla mi spíš jako pedagožka, člověk, který má rád a umí vést. Měla takovou osobnostní sílu, žádný alternativec, který se zmítá v pocitech a řídí se podle toho, jaká je fáze Měsíce. Nejdřív říkala, že chtěla být učitelkou, potom se dala na zdravotnictví, vystudovala obor porodní asistentka. A naše *** byla její 59. dítě narozený doma!

Tak to je slušné skóre!

Na domácí porody teda jo! Touhle dobou už může mít k 70, takhle mladá holka (věk 28, pozn. autorky)... na to, že je to jen tady okolo. Plus ještě chodí doprovázet jako dula. Taky studovala něco jako „kurz pro domácí porody“ nebo něco takového, ale prý to moc nesplnilo očekávání, že to nakonec bylo hrozně konvenční.

Já měla u porodu v nemocnici porodní asistentku *, která je částečně uvázaná v nemocnici, ale doprovází k porodům i jinam, jako soukromá porodní asistentka. Ta je zase konzervativnější.**

Jo, ta je takový zlatý střed. Podle klientely se přizpůsobí. Doprovázela i do porodnice v ***, kde jí lékař nutil, aby „svěřenkyň“ podala oxytocin, i když si to nepřála. Tlačil na ni tak dlouho, až do té flašky dala fyziologický roztok...a paní porodila úplně v pořádku, i porod placenty proběhl bez problémů...nechtěla třeba ani, aby jí loktem mačkali na břicho, aby miminko vyklouzlo rychleji. Teď nevím, jak se ten hmat jmenuje. Jedna gynekoložka říkala: „no ono se to formálně nesmí, ale my to děláme. Ona už je to taková praxe a pomáhá to.“ To je přece úplně strašný, že mi to takhle normálně řekne!

Když jsi rodila poprvé, neuvažovala jsi o porodu doma?

Vůbec, já jsem byla takový zdravý typ, že jsem se do té doby s nemocnicí nepotkala. Měla jsem důvěru, že doktor je ten, který ti vždy správně poradí. Zároveň jsem četla od jednoho francouzského porodníka knihu a porod v nemocnici jsem si trochu vysnila. No a pak jsem četla i něco od Königsmarkové a od německé porodní asistentky Stadelmann. Tam bylo, že zaprvé to bude jinak, než si to člověk představuje a za druhé, bude to tak, jak chce dítě. Říká, aby si ty maminky vůbec nic nevykreslovaly.

Já bych byla za sebe moc ráda, aby to bylo tak, jak chce dítě, ale když rodiš v porodnici, tak je to tak, jak chtějí lékaři.

Právě... jinak to bylo tak, že u prvního jsem měla těhotenství bez problémů, zvolila jsem si porodnici v ***, protože jsem tam měla svého gynekologa, akorát tam byla ta poloha koncem pánevním. Cvičila jsem i nějaké cviky, aby se miminko otočilo, ale nestalo se tak. Takže mi doktor řekl, že nějaké

lékařské konzilium tvrdí, že prvoroďičky koncem pánevním prostě nerodí. Nemůžou mě nutit, že můžu rodit vaginálně, ale že mi to nedoporučuje, protože se to dítě může skřípnout, že porod dopadne kleštěmi, porod se obecně vleče a nepostupuje kvůli naléhání zadečku místo hlavu, pak že jsem hubená, jestli bych to dítě vůbec porodila. Pamatuju si, že poslední týdný jsem pořád plakala, protože jsem se s tím nemohla smířit, že půjdu plánovaně na císaře. Nejdřív jsem měla takový chvílky, že to dám, že to zkusím, ale nakonec představa, že se tam trápím 24 hodin a nakonec to skončí sekci, byla pro mě hrozná. Pak jsem přijala to, že lepší bude rovnou jít na císaře, miminko bude v klidu atd. Po porodu jsem z toho měla ale komplex, že jsem to vzdala. Měla jsem pocit, jako bych si to dítě koupila v supermarketu. Já jsem nejdřív chtěla umrtvit jen dolní polovinu těla, abych byla při vědomí, ale nějak to na mě nezabíralo, pořád mě uspávali. Všechno mam v mlze, pamatuju si, že mi to miminko dali, ale de facto jsem skoro spala. Bylo to prostě jinak, než jsem si představovala. K přiložení vůbec nějak nedošlo a v té porodnici to bylo tak, že ten porodní sál a gynekologie byly v jiném patře než to šestinedělí, takže mi tam *** vůbec nenosili a po tom císaři jsem byla hodně zničená.

Celkově jsem to pak zhodnotila, že to asi nějaký důvod mělo, proč se miminko neotočilo. Proto jsem u druhého, Kubíka, měla hroznou radost z toho, že ta hlava je dole. V té samé porodnici mi ale řekli, že nejdřív udělají nějaký ultrazvukový test té jizvy a že to spíš zase vidí na císaře. Což mě teda úplně fascinovalo! Jako proč? Řekla jsem, že pro mě není žádný důvod, že to nechci. Tak mi gynekoložka řekla, ať hledám jinou porodnici.

Cože?

No jasně. Tak jsem šla do ***, kde byl primář, který mi řekl, že císař je poslední varianta, že se vždycky snaží porodit přirozeně. Takže jsme se domluvili, já jsem jezdila na ty poslední monitory tam. Když jsem byla už deset dní po tom jejich termínu, tak mi řekl, že je malej velikej (bez pěti gramů čtyřkilovej), že je to „první porod“ a není důvod, aby tam pořád byl. Takže to vyvolali. A k porodu jsem si vzala tu dula, což bylo v té porodnici inovátorské, to té doby tam u porodu nebyla žádná dula. Takže mi nejdříve udělali Hamiltonův hmat, což bylo strašný, aniž mi cokoliv řekl! A prý mi to neřekl proto, že bych se bála, začala bych se a že by to nemohl udělat. Sestřičky mě držely, to jsem jim málem rozmačkala ruce, jak mě to bolelo. Já jsem teda věděla, co to je, ale to bylo tak rychlé, v tu chvíli nevíš, co se děje... přišlo mi to úplně jako znásilnění. To nakonec nepomohlo, proto mi dali vyvolávací tabletu, která zafungovala okamžitě, protože už to bylo asi připravené.

A když jsi tam přijela, tak už ses aspoň otevírala?

Vůbec právě, prý to vypadalo, jako že se to ještě nechystá. No ale tableta to rozjela, ale až moc, že jsem měla až takový křeče. Byla to taková smršť, za několik hodin jsem porodila. No a pak když jsem to hodnotila se svojí novou gynekoložkou, ke které jsem přešla, tak říkala, že to snad není ani možný, že mi to vyvolávali po císaři. Prý že v zahraničí je to zakázaný! V *** řešili, aby ta jizva vůbec vydržela ten porod a tady do mě nacpali chemie, vůbec to neřešili. V tu chvíli ten porod už těžko můžeš ovládat...když už to došlo do fáze, kdy řekli sláva, můžeme jít rodit, tak se to tak trochu přibrzdilo a ty kontrakce zeslábly. Tak jsem měnila polohy, vestoje a tak, aby to tíha zafungovala, ale *** měl potom už špatné ozvy, to se jim nelíbilo. Takže ho malinko přitáhli tím vakuextraktorem, ani neměl nějak zdeformovanou hlavičku. Totálně jsem byla potrhaná, strašný hemeroidy, ale hele celkově, já jsem byla tak šťastná, že jsem ho porodila! Ten můj komplex se mi tímhle uzdravil, já umím porodit! Když si vzpomínám, tak ta moje předešlá gynekoložka mi říkala, což je taky úplně tristní: „No, jak vy

porodíte?! Vy neporodíte!“ Když mě vyšetřovala na prohlídce, tak to bylo úplně hrozný, to mi říkala, jak jako chci porodit, když se tam takhle kroutím. Místo, aby tě povzbudili, tak tě takhle sráží, co to je za způsoby v tom zdravotnictví? Porodní asistentka je pořád taková pozitivní, pomáhá ti, povzbuzuje...tahle gynekoložka viděla jen ultrazvuk, hodnoty...ale člověka, maminku, která se chystá na porod? To vůbec. Na každý dítě jsem vlastně měla jiného gynekologa.

Ted' mi vyvstala ještě vzpomínka k prvnímu porodu, kdy mi doktor řekl, že čekat, až si dítě řekne, nemůžu, protože PLOD PO TERMÍNU MŮŽE ZEMŘÍT. Plod! Prostě chlap no.

A jak to bylo u třetího porodu?

U třetího jsem to brala tak, že už mám teda šanci porodit, jak chce dítě, nevyvolávaně, s co nejmenším zásahem, proto jsem řešila, že si zaplatím tu soukromou porodní asistentku, která by mě hlídala, i po termínu. Věděla jsem, že když vlezu do porodnice, že mě tam zase tak vystraší, že domů už neodjedu. Ve svém nitru jsem vlastně toužila po tom, porodit bez pomoci, ale bála jsem se, myslela jsem si, že nejsem připravená.

U třetího porodu jsi taky přenášela?

Nene, to bylo skoro na termín a vše v pořádku. Já jsem si na začátku raději posunula asi o pět dnů menstruaci, abych měla rezervu. *** se nakonec narodila den před tím oficiálním termínem.

Vše v pořádku? Byl to překotný porod, proto jsi zůstala doma?

Naopak! Celou dobu se to zdálo, že to na porod ještě není. Já jsem vlastně ani u třetího porodu nevěděla, jak to vypadá, když se rozbíhá porod! Já jsem říkala, pozor, já vůbec nevím, jak se rodí. Ze mě první dítě vyřízli, druhý vycucli a třetí snad vyjde samo ☺. V noci mi začaly kontrakce, volala jsem té své porodní asistence a ta říkala: „Dej si sprchu, to můžou být poslíčci.“ Pořád to pokračovalo, ale ne nijak závažně, nepravidelně, že jsem asi i na dvě hodiny usnula. Byl to takový totální klid a pokoj. Manžel mi udělal snídani, zatopil, a protože nemáme tak velký bojler a já jsem chtěla teplou levandulovou vanu, tak i nahříval jako za starých časů nebo jako v nějaké pohádce, velké hrnce s horkou vodou. Upekli k obědu kachnu, rybí polévku...děti za mnou běhali a říkali: „mamko, co je, proč tak funíš?“ Už to trochu víc bolelo, ale s asistentkou jsem ještě moc nekomunikovala, bylo to pořád mírný, děti jsme radši poslali k mojí mamce. K obědu už to zintenzivnilo, ale vůbec ty kontrakce nebyly pravidelné. Navíc ta kontrakce musí trvat asi čtyřicet sekund, jinak to není ta, co otevírá. Takže mi *** řekla, že to ještě není k tomu. Asi za další dvě tři hodinky to hodně zesílilo, že už jsem to musela hodně prodýchat, hekala jsem. Zavolala jsem, aby už jela, že se mi to nezdá, že chci, aby tu byla se mnou. Pak to šlo ráz na ráz, nevěděla jsem, jestli máme jet, ale nechtěla jsem do té porodnice bez ***, bála jsem se, že mi tam zase něco udělají. Odešla mi potom i ta hlenová zátka i s krví a prý že to už je ono, že se tam miminko tlačí. Asistentka přijela, vyšetřila mě a říkala, buď ať třikrát zatlačím a holka se narodí nebo můžeme odjet do té porodnice. Prý jak chceš, úplně klidně. Že hrozí, že porodím v autě. V našem autě! Ted' jsem si představila tu hygienickou situaci v našem autě! To radši porodím doma, v teple. Hlavně jsem pořád potřebovala pohyb, být v dřepu, rodila jsem vlastně v kleče, nebo na bobku.

Měli jste doma nějaké věci pro porod doma?

No nic jsme neměli, jen balík jednorázových přebalovacích podložek a bavlněné plíny. A to nám k porodu stačilo, kromě vody. Nakonec to ale nebylo tak rychlé, tlačila jsem asi přes třičtvrtěhodinky.

Malá tam měla nějak ručičku, že úplně nedorotovala. Ale jinak v pohodě. PA mě tím svým klidem úplně hodila do pohody, rozstříkovala tady nějakou vůni, éterický olejček a na ochranu hráze používala nějaký gelík, to bylo všechno, co jsme použily při porodu. No a ohledně toho tlačení, tak to jsem měla taky rozdílný fáze, nejdřív jsem tlačila, že jsem vydávala zvuky a pak už ne a *** mi ukazovala správně ty místa, kam mám tlačit a to pak fungovalo. Když se malá narodila, tak to byl obrovský zážitek pro všechny. Celkový dojem byl pro mě takový, že to je něco úplně normálního a přirozeného, tak to má být, ať se takhle rodí všichni. Žádný stres, spěch, *** do toho ani moc nezasahovala, jen mě pořád pozorovala a povzbuzovala.

Tak na potřetí sis porod konečně užila. Bylo i po porodu vše v pořádku?

Já jsem hlavně potřebovala zašít, ale jen málo, někde vevnitř. Asistentka má u sebe takový to šitíčko, ale jak *** nečekala, že budeme rodit doma, tak ho neměla. Musela jsem teda do porodnice do ***. A tam si mě teda vychutnali. Nikdo mi nevěřil, že jsem porodila doma, protože jsem to nestihla. Jela jsem tam tři hodiny po porodu a oni, proč jsem tam nejela hned. No protože bylo všechno v pořádku a měla jsem tam porodní asistentku. To jim bylo divný, proč ji tam mám, když jsem to neplánovala. To měla být ale moje „dula“ do porodnice. Proč bych tam hned jezdila? Chtěla jsem být první hodiny po porodu s malou, užít si to. Byli nepříjemní, ale spíš sestry, doktor byl slušný. Byla jsem tam ale jako takový outsider. Na pokoji samostatně, abych tam asi nikoho neproškolovala ☺. Zároveň jsem to měla jako nadstandard, nikdo mě tam nerušil.

Jak dlouho jsi tam zůstala?

Tři dny. Já jsem si to ani netroufla, že bych jela hned domů. Pořád jsem si nevěřila, že hned po porodu tu péči o miminko zvládnu. V porodnici tam máš pořád ten personál, kdyby náhodou něco. Manžel doma aspoň stihl všechno uklidit, protože tam byl docela binec. Ani jsem neměla nic moc nachystáno, protože jsem nevěřila, že dokážu porod před termínem.

Myslíš si, že je porodnice vhodným místem? Je lepší si vzít s sebou porodní asistentku nebo dokonce rovnou porodit doma?

Já myslím, že to každá žena potřebuje jinak. Někomu dávají doktoři jistotu a je rád, že má okolo sebe zázemí, techniku a že to všechno jistí. Nejvíc je to o tom, že ta žena musí být v klidu. A jestli ti dá klid to, že máš intimitu, soukromí, blízké a má v porodnici s sebou dula, která mu dělá prostředníka nebo ti dá klid to, že tam přijedeš brzy nebo včas, hemží se tam okolo tebe lékaři, kontrolují tě, tak ať to mají takhle. Je to žena od ženy. Někdo tam nechce ani svého chlapa. Je důležité, aby té ženě bylo nasloucháno, ona rodí. Jsou ženy, které říkají, vyndejte to ze mě už!

Některé ženy si přejí jít rovnou na císaře.

Jo, bojí se, nechají si narkózu, naplánují si to a neřeší to. Já kdybych měla rodit zase v porodnici, tak tam chci mít aspoň tu dula, známou osobu. Je to taková kotva v rozbouřeném porodu. Pak může být stresující už jen to, že když to trvá dlouho, tak se tam u tebe vystřídá kolem deseti lidí. Obecně v porodnici mi přijde, že jsi tam spíš za objekt než za živou bytost. Zpětně jsme si potom s dula rozhodly třeba ten druhý porod a to bylo hrozně důležité. Říkala mi, ať si nemyslím, že takhle vypadá porod, abych se nebála znovu otěhotnět. Kamarádka mi vyprávěla, že když porodila svoje miminko, tak jí ho normálně odnesli, všichni odešli a nechali jí tam. Ona tam volala, jestli je tam

někdo a nemohla se nikomu dovolat! Potom rodila císařem a říkala, že to s tím byla spokojená víc, protože radši než před tím ten stres...

Člověk když slyší takovéhle příběhy z porodnic, tak se tam pomalu bojí vkročit...

Já jsem pro to, aby byly porodní domy nebo aby byla spolupráce doktorů, pojištěven a porodních asistentek. Jako je to v Německu, že je to propojené, když je nějaký porod doma, tak už pro jistotu připravují porodní sál (v porodním domě), kdyby nastala nějaká komplikace. Když ne, tak porodí doma a asistentky za matkami jezdí na návštěvy.

Jak hodnotíš u nás péči po porodu?

Nestarají se o nás po té ženské stránce, po psychické. Maximálně ti zkontrolují jizvu, poporodní zranění a tak, nebolí vás něco... ale je to bez péče. Měl by se porod vrátit ženám a péče porodním asistentkám. Doktoři-chlapy jsou takový technický, mají rádi to zobrazování, přístroje, ultrazvuky, čísla, hodnoty... neumějí tak čekat, vcítit se.

Nejsou schopni to cele pochopit, protože nejsou ženami.

Určitě. Hlavně pak jak se do toho porodu zasáhne, tak se to pak těžko reguluje.

Co bys zlepšila na péči v šestinedělí, nebo obecně v péči o těhotné a rodičky?

Podle mě by měl být systém porodních asistentek, ať chodí za matkami domů. V nemocnici jsi tři dny, ale někomu nemusí ani vyrazit mlíko, pak přijdou domů a neví co. Takhle by za nimi chodila porodní asistentka a mají šanci to vychytat, nějaké problémy. Prvorozený měl nedovyvinutou bradu, tak jsem kojila přes kloboučky, měla jsem o kojení strašně nastudováno. Myslím si, že je to hodně o těch informacích, jak k tomu porodu, tak i ke kojení. Vědět, na co máš právo, co ti smí nebo nesmí udělat, co ti můžou nabídnout, co chceš nebo nechceš. Když tam jdeš jako ovce na porážku a je všechno v pohodě, tak je to dobrý, ale když se něco děje a můžou vzniknout nějaký zásahy, tak je dobrý být informovaná. Byla jsem na přednášce Týden respektu k porodu a tam byl jeden tatínek. Celý si to vyposlechnul a povídal: „podívejte se, já jsem úplně v šoku, já jsem automechanik. Říkáte, že matky musí vědět nějaké informace, když jdou k porodu, nesmí přijít nepřipraveny. To je jako kdyby mi dal někdo do opravy auto, měl všechno nastudované... to si to rovnou může opravit doma ne?“ Přeci jen by tam měla být ta důvěra v tu profesi, že jsou profesionálové a jsou k tobě fér, nedělají z tebe hloupou. Ne jako že si musíš všechno nastudovat, hlídat, to je prostě úplně blbě. Oni jsou v podstatě tvoji nepřátelé. Chtějí ti něco dát a ty musíš být informovaná, aby ti to náhodou nedali.

U prvního porodu jsem to vlastně vzdala a odevzdala, že to bude ten císař. Ale co jsem nepodcenila, bylo kojení. Když nemůžu родit, tak budu kojit! Ještě mi říkali, no ono po tom císaři se to někdy nerozjede ta laktace, ale já jsem si byla tak jistá, že budu kojit, že jsem neměla nejmenší problém. Je to hodně o té psychice. A záleží na sestřích, které na tom šestinedělí jsou, co je tam za směnu.

To je pak docela risk, na koho narazíš, že?

No, já jsem tam měla třeba dobrou sestru, to byla ta staniční. Tu to bavilo, byla strašně ochotná, pomáhala nám se vším. S druhým dítětem jsem to už takhle nezažila, protože už si všichni mysleli, že umím kojit. A se třetím si mě tam radši nikdo nevěšmal. Před porodem jsou samý ty cvičeníčka, kurzy, ale po porodu je prd. Navíc jsi naočkovaná z těch všech časopisů, jak to mateřství krásný, že jsou

všichni šťastní, že je to všechno harmonický. Ale to tak není! Přichází období, kdy tě bolí prsa, máš rozrasené bradavky atd. A celkově taky hraje velkou roli ten partner, manžel, jestli je doma, jestli pomáhá.

Žena po porodu potřebuje podporu a povzbuzení.

A kdyby tam byla navíc ještě ta asistentka, která ti uklidí, teda uklidní, uklidí taky ☺, která zmapuje tu situaci, povzbudí tě... Matky potřebují klid a hlavně v tom šestinedělí. Říkám, chraňme si své šestinedělí. Tuhle díru „nepéče“ v šestinedělí by měly vyplnit ty porodní asistentky. Třeba v Německu jsou asi tři nebo čtyři návštěvy, které jsou hrazené pojišťovny.

Zpátky celkově k tvým porodům. Když máš zkušenost s nemocnicí i s porodem doma, kdyby přišlo čtvrté miminko, co by sis zvolila?

Jo, šla bych rodit doma. Možná že to bylo u třetího takový velký štěstí, že se to takhle podařilo, že jsem nakonec zůstala doma. Měla jsem pocit, že to takhle prostě funguje a že je to úplně normální proces. Já jsem viděla domácí porod tak, že to všechno musíš připravit a my jsme vlastně neměli vůbec nic, na to vlastně ani nic nepotřebuješ. Máš tam akorát tu porodní asistentku, kontroluje tě a ohlídá to. Ale ty okolo tebe nemůžou nic moc udělat navíc, jde o tebe a miminko. Takže jo, zkusila bych zase rodit doma a navíc bych si to miminko nechala doma, rodit doma se všim všudy, nikam nejet, když by bylo všechno v pořádku.

Nemocniční péči by ti nahradila porodní asistentka.

Jo, zůstali bychom tady. Taky mě tenkrát trochu mrzelo, že sourozenci neviděli tu *** tady, v posteli, že máme doma to miminko. V nemocnici jsou z toho celý vykulený, všude nějaký hadičky, svítilny, není to jako doma.

Nebála by ses, že může vzniknout nějaká komplikace?

To se může stát a nejsem takový ten bojovník, že za každou cenu. Kdyby to nebylo k tomu, tak ne. Spousta lidí si myslí, že ty ženy rodící doma jsou nějaký šílení. Porodní asistentka tě vždycky upozorní na to, že to není k tomu, rodit doma, když je tam nějaká kontraindikace. Nikdo nechce zbytečně riskovat. Když je žena fit a vše probíhá fyziologicky, tak proč ne.

Já jsem vlastně ještě chtěla říct k tomu třetímu porodu. Zpětně jsem byla vlastně v úžasu, jak je ten organismus chytrý. Jak šetřil tu jizvu z toho císaře. Protože ty kontrakce byly dost nepravidelný, ten porod byl takovej jemnej. Podle mě ta děloha se šetřila a udělala to tak, aby to vydržela, protože byla nakousklá. Dávala si pauzičky. To tělo je kurňa chytrý. My když ho necháme dělat, co má, tak jsme schopny přirozeně porodit. To jsem si i odnesla z těch přednášek: ženy umějí rodit a děti umí přicházet na svět. Já jsem třeba ani nedělala to rychlý dýchání, rozhánění dechu, co nás učili na tom cvičení, já jsem nepřemýšlela nad tím jak, dýchám! Dýchala jsem, jak jsem potřebovala. Najednou mi tyhle instrukce přišly jako úlet.

A jsou tvoje děti různé, když mělo každé z nich jiný porod?

Jo, první ten spal, čtyři i pět hodin. Mamka na mě, no nebuď si ho, buď ráda, že spí! Hodný miminko, klidný, navzdory tomu, že přišel na svět po císaři.

Můj chlapeček po císaři je tak klidný a hodný, že byl pediatrem nazván pohodovým, až pasivním.

No vidíš. Moje známá ta mluvila o své holčičce, že křičí ze spaní, že je vypsychovaná, že to je kvůli císaři.

Nebo podle průběhu těhotenství.

No, to může být všechno možné. Povaha, špatně se jim zkrátka usíná. V jedné alternativní knížce jsem četla, že vstoupit na svět tím násilím, že tě vytrhnou z té matky, že ať se nedivíme, že ta společnost je taková. Když se už od narození setkáváme s násilím. To jsem si říkala, že jsem před porodem ani neměla číst 😊. Záleží, někdo se může krásně narodit, ale pak ve výchově zažívá peklo, tak nevím.

Co říkáš na střet práva matky na svobodnou volbu místa porodu a právo dítěte (na život)? Když si to vezmeš z právního hlediska, tak ohrožují matky porodem doma své děti?

Tak každý se těší na miminko a nikdo nechce, aby umřelo. Rozhodně se musí zvážit rizika. Já jsem třeba koukala na nějaká videa domácích porodů a jedna žena rodila úplně sama, úplně bez pomoci. Rodila mladá. To byla kombinace takové odevzdanosti a zároveň víry, důvěry až naivity. Ona si o tom vůbec nic nezjišťovala, taková hodně přírodní žena. Porodila doma ve vaně. Ptali se jí, vy jste se nebála?! Ale ona to měla v hlavě srovnaný, že se stalo to, co se mělo stát. Kdyby to miminko mělo umřít, tak ona by to přijala...nezněla jako nějaká macecha, že by jí to bylo jedno. Větší problém je ustát to u té veřejnosti. Jak to zvládají ty lidi, co rodí doma. Kdyby se něco stalo, tak tě totálně zavrhnou, ty jsi v tu chvíli vrah. Ty ženy to musí mít v hlavě srovnané a ustát to před tím okolím.

Navíc v dřívějších dobách děti, které byly slabší, při porodu zemřeli, dnes je dokážou zachránit (i díky lepším hygienickým podmínkám) a při porodu doma by v dnešní době neměl být problém s tím, aby to miminko přežilo, když je zdravé celé těhotenství, tak není důvod, aby umíralo.

No tak tam jde spíš o to, že je zdravé, ale po porodu se hůře adaptuje a nedýchá.

Porodní asistentky jsou při porodu doma vybaveny pro možné komplikace.

Jo, moje asistentka měla i ten přenosný monitor. Když se nad tím tak zamyslím, tak co znám okolo ženy, které rodily doma, tak nikdy nebyla žádná komplikace a ani ta moje porodní asistentka, která má za sebou asi sedmdesát porodů, nezažila vážnou komplikaci, kdy by dítě umíralo nebo umřelo. A po tom posledním porodu, doma, když jsem tady šla po vesnici, potkala jsem bývalou pediatričku, sousedku a ta mě teda strašně sepsala, že jak jsem to mohla udělat, cítila jsem úplné opovrnutí. Já ji mám za takovou milou babičku a ona prý na mě byla tak strašně našťvaná, jak jsem mohla být tak nezodpovědná. Já jsem říkala, že jsme nechtěli, ale nakonec jsem za to hrozně ráda a nikdo mi tenhle názor nevezme. Ona sama má navíc šílený porodní příběh, paradoxně.

Žena má podle zákona právo na svobodnou volbu místa svého porodu, ale de facto tě zákon i společnost tlačí do porodnice, protože zákon je nemilosrdný k porodním asistentkám a společnost tě automaticky odsoudí, pokud se rozhodneš pro domov.

Měly by se k porodnicím a k domovu přidat porodní domy. Mělo by to být provázané, můžou si skvěle pomoci. Stejně jako se před docela nedávnou dobou zavedlo to, že může být s dítětem jeho rodič v nemocnici, tak by i porodní asistentka se starala o tu maminku, určitě by jí víc uklidnila, pak ten porod taky probíhá jinak, rychleji to postupuje atd. Vždyť lékaři a porodní asistentky by mohli krásně spolupracovat, ale přijde mi, jako by si konkurovali, i z hlediska pojištění... nevím no.

Takže by se tahle problematika měla řešit ve veřejné politice?

Rozhodně ano.

Počet domácích porodů roste, tak to asi o něčem vypovídá.

Určitě. Z hlediska porodnic to vidím tak, že webové stránky snesou všechno a napíší si tam, co všechno poskytují, nalákají rodičky, máš pocit, že je to jako doma, když si to přečteš. Ve skutečnosti to tak ale moc nedopadá. Poskytnou ti to jen v případě, že je všechno ideální a je tam doktor s dobrou náladou.

Teď jsem si vzpomněla, že jsem se ptala té mé asistentky, jaký je společný jmenovatel pro všechny ty ženy, které rodí doma a říkala, že všechno jsou to vysokoškolačky. Ženské, které přemýšlejí o věcech, kterým to není jedno, co se s nimi děje a které unesou tu zodpovědnost.

A v médiích vnímáš problematiku domácích porodů jak?

Tam mi přijde, že se o nich mluví ne jako o vzdělaných ženách, ale jako o nějaký přírodních, jednoduchých alternativkách, jsou to takové divoženky, které nad ničím nepřemýšlí a je jim to fuk. To tak prostě není ale. Navíc mám známou, která rodila doma a ta je velmi racionální, že není tak emotivní. Ale je tedy dost sebevědomá.

Obecně, když nad tím uvažuji, tak ta společnost začíná zase směřovat a vrací se zpět k přírodě. Myslím si, že bude čím dál větší tlak na změnu. Ale musí chtít ty ženy, iniciovat to ty rodičky! Když nejsme spokojený, tak psát do porodnic, musí chodit zpětná vazba, dopisy, jinak se nic nehne. A všude je porod vlastně braný jako nějaká hrozná hnusná věc. Tak to tak člověk vezme a bere to tak. Přitom to není pravda. Dříve nebo teď v přírodních kulturách se učí vše o těle, takové ty přirozené procesy. Chtělo by to zase, aby ty porodní babičky vzdělávaly ženy a aby se nebály.

Šíříš okolo sebe tu pozitivní vlnu ze svého domácího porodu? Propaguješ domácí porod nějak?

No nějak moc ne, protože v té společnosti jako není přijímaný a já nejsem takový ranař a myslím si, že je to tvoje čistě soukromá věc a záleží na každé ženě, co jí vyhovuje. Někdo může porod v porodnici vnímat jako krásnej a mně přijde hrozně necitlivý někomu to nutit. Já můžu říct, když se mi na to někdo zeptá, bylo to krásný. Ale abych chodila a nabádala ženy, aby rodily doma, tak to ne. Spíš to bude tou mojí povahou. Na mě reagují lidi tak, že většinou (až na nějaký odsuzující pohledy) řeknou, ó, vy jste statečné, to bych teda nedala! Ale ono to tak prostě vyšlo.

Šíříš tedy pozitivní vlnu nenásilně.

Jo, a zrovna říkám, že jsem ráda, že mám takovýhle porodní příběh zrovna pro tu holku. Že si to ponese i ona sama, že pak třeba dobře porodí.

Příloha č. 3: Rozhovor s Eliškou

- 3 děti, porod 2x v nemocnici, potřetí doma

Proč ses rozhodla pro porod doma?

To jsem se rozhodla až po porodech v nemocnici. Tenkrát jsem doufala, že to v nemocnici dopadne všechno dobře, byla jsem taková naivní. Taky jsem to měla komplikovaný, protože manžel dělal na gynekologii, říkala jsem si, to mě odrodí on a nechtěla jsem ani dělat dusno, oni jsou taková lékařská rodina. Tenkrát jsem nahlas plácla něco, jako že bych chtěla rodit doma a pak mi někdo řekl o ***, která rodila doma, ale neznala jsem ji. A porodní asistentka, kterou jsem znala, si netroufala rodit doma, bála se, že si to rozhází s porodnicemi a oni už ji tam nevezmou. U porodu jsem pak měla jinou asistentku. No a zkazili, co mohli. Na druhou stranu ten porod jsem měla celkem v pohodě, ale stejně jsem si ve finále přišla jako zneužitá, byla jsem hodně naštvaná. Rodila jsem přes noc, asi dvanáct hodin, a jim to přišlo, že je to moc, přitom to bylo v pohodě. Tak na to pospíchali, něco mi napíchali, ve finále mi dokonce přivázali i nohy k tomu křeslu...

Porod se ti rozjel sám nebo ti ho vyvolávali?

No, to je taky otázka. Když jsem byla u gynekoložky, tak mi bez mého vědomí udělala Hamiltonův hmat, aby vyvolala ten porod. Já jsem po tom porodu měla euforii, že jsem takovej lev, že jsem to zvládla. Ale nastříhli mě, takže se to rozjelo a nejhorsí bylo, že mě ta sestra prasecky zašila. Při druhým mě taky nastříhli, ale paradoxně to bylo lepší, protože mi aspoň opravila to špatný zašití.

Dvakrát jsi rodila v nemocnici, ano?

Podruhé jsem si už hodně přála, abych rodila doma, ale manžel nebyl vůbec připravený. A ani já jsem si to nedokázala obhájit. S druhým jsem vlastně přenášela a bála jsem se, že mi to budou vyvolávat. Týden po termínu přijela jedna moje kamarádka a dospěly jsme k tomu, že to ještě zkusím. Úplně jsem si vymodlila to, že jsem se ještě vyspala a při cestě do porodnice na železničním přejezdu jel strašně dlouhý nákladní vlak. Nikdy jsem to nezažila, že bychom tam stáli a manžel úplně vyšiloval. U druhého porodu ani moc nestihli zasahovat, protože to bylo celkem rychlý. Akorát mě teda zase nastříhli a u porodu placenty moc pospíchali. Já nikdy neměla nijak složitéj porod, ale ty porody nikdy nebyly soukromý, vadila mi přítomnost cizích lidí.

Když si to vezmeš, tak spousta alternativek, co nechtějí do nemocnice, do toho tak jako skočí, že jsou sevřený tím strachem, nejsou na to připravený. A pak ženská, která to vůbec neřeší, porodí v nemocnici jak fík. Myslím si, že to souvisí s tou úzkostlivostí, s tím strachem. Stres vyvolává úplně opačný hormony, ty, který porod zastavujou. Když mi nemocnice vyvolává stres, tak je to špatně. Takový ty holky od rány, vesničanky a holky, který nejsou vzdělaný, tak si tam zařvou, myslí si, že je to největší hrůza a zároveň výhra jejich života, neřeší nic, tak ty porodí úplně v pohodě. Že jsou hrozný hrdinky, ty nedosáhnou toho, že je porod vlastně super, že je možný si ho užít. Stačí jim to, nechtějí nic víc vědět.

Třeba média neříkají úplně nepravdu, oni jsou lidi, teda ženy, který zůstanou jako moulové doma, nejsou na to připravený. Není to úplně jednoznačný, černobílý.

Třetí porod se odehrál tedy doma?

To už jsem si vybojovala. Zlámala jsem i manžela. To bylo taky tím, že jsme se seznámili i se známými, kteří rodili doma. Se třetím miminkem jsme se připravovaly na ten porod doma a týden před porodem se manžel zasekl, že jako doma ne. V tu noc, kdy se to začalo rozjíždět, jsem se nakonec ještě rozhodovala, jestli mam jet nebo ne. Nechtěla jsem hazardovat, nikdy nevíš, jestli to nedopadne špatně. Na těch posledních kontrolách se z ultrazvuku nedozví, jestli není zkažená voda. Najednou se vždycky může něco zpravit. Nakonec jsem se doplazila doma do vany a tam jsem se uvolnila. I jsem vypustila, jako že to vůbec nevnímáš. No jo, jenže můj inteligentní manžel okolo mě pořád poskakoval, takže rušil. Ale stejně to bylo o dost příjemnější a jiný. Bolesti byly vždycky stejný. Pak přijela kamarádka, jako podpora a ta mě taky už rušila! Jsem tam chtěla být opravdu už sama. A porodní asistentka přijela po porodu, nestihla to. Pak jsem normálně šla nahoru do schodů po svých! Přitom ty dva porody předtím jsem měla tak blbej tlak a tak jsem krvácela, že tohle by nebylo možný. To je možná tou placentou, oni ti ji vyrvou nebo ti něco píchaj, aby rychle vyšla. Ten přirozenej porod placenty vlastně taky ještě trochu bolel, protože máš znovu takový slabší kontrakce, aby vyšla ven. Ale úplně v pohodě to dopadlo.

Se třetím porodem jsi spokojená?

Třetí porod byl pro mě uzdravující, protože jsem byla strašně našťvaná. Přitom je tolik holek, který prožily větší hrůzy a nejsou tak uražený jako já, tak co blbnu ne. A do porodnice jsme jeli až asi čtyři dny po porodu a nechali jsme Janičce pahýlek od pupíku, aby jí odpadl a oni na to, co to je, co to je?! Fakt komedie. Jen kvůli administrativě jsme tam jeli.

Celkově je to hodně těžké rozhodnutí, jestli родit doma v klidu nebo ve stresu v nemocnici.

Je, rozhodnout se, na co mám a na co nemám. Je to o instinktu a o svědomí. Člověk na to musí mít odvalu, родit doma. Mít odvalu důvěřovat sám sobě. Obecně Češky mi přijdou, že mají porod spojený s traumatem.

Ženy už neberou porod jako přirozený proces, ale jako nebezpečnou, lékaře vyžadující situaci.

Tady je to tak zmasírovaný tou naší minulostí, ani starší maminky nemají svým dcerám co pozitivního říct. Celkově ten systém: strašně časté kontroly. Raději bych investovala ne do drahých kontrol, ale na vzdělávání těhotných a matek, do podpory dul. Pořád něco měříme a kontrolujeme, dokážeme rozhodit malinkou výchylkou i ženu z oceli. Doprčic, proč by nemohla být odchylka, vždyť jsme jenom lidi! Zasejou do tebe určitou pochybnost.

Pochybnosti by mohl mít člověk taky ohledně vypočítávání onoho termínu porodu.

V zahraničí zkoumali, když se na ženy nenaléhá a nespěchá se na porod, tak rodí o dva až tři týdny dýl než je vypočítávaný termín porodu. A tady u nás se čeká jen týden! To samý ty nástřihy, WHO už dávno doporučuje, že to není nic dobrýho, že to natrhnutí se bude líp hojit, protože se to tak nerozšklobí. Nikdy to nenastřihneš přesně tam, kde by se to trhlo.

Zkušenosti z porodu si mají předávat ženy navzájem, ale porod se v kavárně asi moc neprobírá. Ohledně porodu doma, tak je to zodpovědnost matky, která se může rozhodnout, kde bude родit a s kým. A neměla by být za tohle stíhána, takový ty předsudkářský řeči. Měly by se podporovat i organizace, který by podporovaly matky, který chtějí to dítě potratit, vždycky bude mít ženská menší trauma z adopce než z potratu. Může se taky stát, že si ho nakonec nechá, že jo.

Příloha č. 4: Rozhovor s Anežkou

- poprvé porod v nemocnici, chystá se родit doma

Napadlo tě родit doma, když jsi byla těhotná?

To mě napadlo, ale až ve třetím trimestru, kdy jsem nebyla schopná si zajistit jinou alternativu k porodnici. A asi bych neustála ten tlak rodiny.

Nesouhlasí s porody doma?

Teď už jsou na to připravený ☺. Do budoucna. Ale v té době byli hodně proti.

Jakou máš zkušenost s porodnicí?

Asi nemůžu říct, že by byla úplně negativní. Ale myslím si, že to jde dělat líp. Porod byl vyvolávaný. To byla první věc, která byla podle mě špatně.

Přenášela jsi?

Jo, ale jen tři dny.

Jen tři dny a už ti vyvolávali porod?

No jo no. To vyvolávání se nedařilo a zabralo to až ten třetí den. A pak ten samotný porod byl hodně rychlý. Rozjelo se to a za pět hodin byl malý na světě.

Často to ani nezabere a pak se sáhne po skalpelu kvůli nepostupujícímu porodu.

Ono to vlastně zabralo, až když mi píchnul vodu. Nastoupila jsem tam ten třetí den po termínu, první den se mnou nic nedělali, čtvrtý to vyvolali a až šestý den jsem porodila.

Proč myslíš, že je systém vypočítávání termínu porodu pořád nastavený takhle, podle „přesného“ menstruačního cyklu, když jen pár procent žen opravdu porodí plus mínus den ve vypočteném dni?

Na jednu stranu chápu strach porodníků, že je risk, když ta žena přenáší déle, ale současně ti vlastně uberou dva týdny už na začátku, protože ti to nepočítají od ovulace (tedy od otěhotnění), ale od menstruace. Potom si myslím, že je to pro ně krytí, další věc jsou sto procentně finance. Většina nemocnic žije z porodů. To je tak drahá záležitost, že se jim vyplatí, aby tam ty ženské rodily.

Ale zvyšuje se procento žen, které raději rodí doma, protože jsou s tím systémem nespokojeny.

To sice jo, ale to procento je tak malé... kdyby doma začalo родit padesát procent žen, tak by to asi něco znamenalo, ale když rodí procento nebo dvě, tak to nic neznamená v tom státě.

Myslíš si, že se úroveň porodnictví u nás zlepšuje?

Řekla bych, že se zlepšuje, hlavně ten komfort. Ale co se zhoršuje, je přístup doktorů, protože jsou čím dál zatvrzelejší. Za komunistů ještě byli doktoři, kteří zažili nějaký ten porod doma, tak byli mnohem otevřenější tomu, že ta žena může родit jinak. Dneska ti doktoři, kteří vylezou z medicíny, tak v životě žádný porod doma neviděli. A hlavně žádný přirozený porod.

Co si myslíš o nových iniciativách na podporu přirozeného porodu? Mají šanci změkčovat ten systém, který je tady nastavený?

Dokud budou zdravotníci vládnout peníze, tak si myslím, že ne. Narážíme zase na to, že těch žen jen hodně málo, možnost změnit by to měli někde ve Skandinávii, kde rodí třicet, čtyřicet procent žen doma. Ale tady, když podle právního systému si de facto vybrat žena nemůže, kde bude rodit, tak ten smysl to moc nemá. Na druhou stranu jsem moc ráda, že má někdo odvahu se ozvat, že to můžeme dělat jinak. Troufám si tvrdit, že tady se to ještě dalších dvacet let nezmění.

Myslíš si tedy, že rodit doma je bezpečné, v každém případě?

Nemyslím si to. Jsou případy, a to ty rodičky už ale dopředu ví, že doma by rodit neměla. To ale neznamená, že nemůže rodit přirozenou cestou v porodnici. Pořád je ta lékařská péče blíž a dostupnější, než když se rozhodne rodit v Kotěhulkách.

Kde?

To se tak říká ☺. Prostě existují nějaké komplikace, které jsou na pováženou a komplikace, které asi ničemu nevadí.

Kdybys přiště přenášela...

...tak bych si určitě nenechala porod vyvolat.

Neměla bys strach, že nevíš, co se děje a kdy to přijde?

Myslím si, že bych na to byla tak připravená, že by mě to neznervózňovalo. Určitě ne první dva týdny. To si myslím, že je úplně v pohodě. A potom po konzultaci s porodní asistentkou, s někým, kdo by u toho porodu byl, tak bychom to asi nějak řešily.

Takže doma bys chtěla rodit s porodní asistentkou.

Jo. Je dobrý mít doma člověka, který má nějaké zdravotnické vzdělání, který u porodu byl. To si mnohdy netroufli ani v historii, aby tam nezavolali porodní bábu. I když se říká, že porodily na poli a šly dál, tak to pravda asi úplně není.

A co média? Myslíš, že zkreslují informace zrovna o domácích porodech nebo porodech obecně?

Jo, média zkreslují ledacos. „Nejlepší“ jsou ty diskuze pod články, kde se k tomu vyjadřují lidi, kteří k tomu nemají co říct. U nás na fakultě nás učili, že pokud k něčemu nemám kompetence a znalosti, tak se k tomu nemám vyjadřovat. Lidi, kteří o tom nemají znalosti, by se k tomuhle vyjadřovat neměli. Stejně jako autoři článků. Pokud si nenastuduju tu problematiku, tak bych neměla napsat článek.

Jaký máš pocit z mediálních článků o domácích porodech?

Jednoznačně negativní. Lidi si o těch ženách a porodních asistentkách zřejmě myslí, že jsou to nějaký nenormální lesany, který běhají po světě a nenechají na sebe sáhnout od doktora. Většina žen, které rodí doma, jsou vysokoškolačky.

Měla by se tahle problematika řešit ve veřejné politice?

No je zajímavý, že na Západě je možnost vybrat si, kde chceš родit a je to hrazený tou zdravotní pojišťovnou. Jsme asi jediná země oficiálně řadící se k Západu, která tady tu možnost nenabízí. A stát...tady je to zase o těch penězích. Myslím, že to lobby na zákonodárce je tak velký, že i kdyby to někdo z nich chtěl změnit, tak se vystaví takovému tlaku těch ostatních, že ho neustojí.

Nebojíš se, že když budeš родit doma, okolí o tobě nebude smýšlet dobře?

Když se o tom s někým bavím, tak mi všichni říkají, jak je to nezodpovědný chtít родit doma a v těch lidech je to zakořeněný. Porod je záležitost, která je jednak přirozená a druhak náročná pro tu ženu i okolí a dítě. Může se stát cokoliv a je to nevyzpytatelný proces. A chápu ten strach a komentáře lidí, který říkají, že je to nezodpovědný. Současně u každého porodu nemusí být nutně doktor a dokážeme родit jen s porodní asistentkou. Když vezmu svůj porod, tak tam žádný doktor nebyl. Ten přišel na konečnou fázi, takže tam byl deset minut na to, aby mě zašil.

Přijde ti péče v šestinedělí v nemocnici adekvátní?

Nepřijde. Rozhodně by byla lepší od porodní asistentky, která se o tebe stará během těhotenství, porodu i šestinedělí a zná tě. Když jsme byly v malým na šestinedělí, tak tam byly hrozný, nepříjemný sestry. První kojení: takhle ti tahají za prso, máte malý bradavky, vám to kojení nepůjde... to je nějaký přístup?! Trochu středověkej ne... Naštěstí mně to kojení šlo, malej byl šikovnej. Jenom ten přístup je blbej. Všichni jsou vystresovaní a našponovaní ohledně porodu, dítě se narodí a pak se na ženskou kašle, na to není už nikdo zvědavěj. Dokonce za komunistů chodili za ženskýma po porodu doktoři nebo ty asistentky a kontrolovali je. To samí dětský lékaři. Mně nepřijde dobrý jít s pětidenním dítětem do ordinace, kde lítá plno bacilů, protože tam před dvěma hodinami měl nemocný děti. Nepřijde tě domů navštívit.

Přijde mi nešťastný, když WHO vydala doporučení podporující přirozený porod, porodní asistentky a odsuzující rutinní praktiky a tady u nás se s takovými praktikami ještě leckde setkáš.

No protože peníze. Za ustřižení pupeční šňůry je myslím patnáct stovek. Já jsem si ještě od zdravotní pojišťovny nenechala vyjet, kolik stál můj porod, ale bude to asi mezi 35-40 tis. Normální porod, ne císař. Ty jsou kolem padesáti.

Když si to vezmeš, tak oni vlastně vydělávají na tom, že tě rozřežou.

To je drahá sranda, hroznej byznys.

Myslíš si, že je císařský řez vždy potřebný? Je to bezpečnější než vaginální porod?

Když je ten císař plánovaný, ví se, že by vaginální porod matky nebo dítě ohrozil, tak to asi celkem jde. Ale když začneš vyvolávat porod, kdy se to rozběhne, dítě je v porodních cestách a najednou jim tam ta ženská zkolabuje, protože po 48 hodinách, kdy nespí, tak je to celkem logický. Potom to dítě tahají z porodních cest...to je strašný. To je neuvážený, a pokud věděli, že to nezvládne, tak ji měli na ten sál odvézt rovnou a ne zkoušet vyvolávat porod dva dny a potom jí vytahovat dítě osm hodin z porodních cest, přičemž neví, jestli to přežije dítě i ta máma. To je zkušenost mé známé.

To je strašný. A přežilo to dítě?

Přežilo. Ale porod hroznej že jo. To je ale chyba těch lékařů, protože oni musí v tuhle chvíli předvídat, jak to dopadne. Od toho tam jsou. A proto tě ženou do té nemocnice.

Příloha č. 5: Rozhovor s Evou

- 3 děti, všechny porody v nemocnici

Proč ses rozhodla pro porod v porodnici? Uvažovala jsi během některého těhotenství o porodu doma?

Neuvažovala, pro mě není jiná možnost. Volba nemocnice byla jasná. Já jsem to víc neřešila.

Připravovala ses na porod nějakým způsobem?

Ne. Ne, já jsem byla ještě takový telátko.

Jak probíhal porod v porodnici? Byla jsi se vším spokojená? Měla jsi komplikace?

Jelikož jsem poprvé nevěděla, co mě čeká, tak jsem byla vykolejená už jen z toho, že jsem v nemocnici. Nikdy v životě jsem tam nebyla. Třetí porod byl nejlepší, to už víš, co tě čeká a i to nejmíň bolelo. Ten první jsem tam řvala, oni mě tam nechali ještě s poslíčkama.

Jak dlouhé byly tvé porody?

No, u prvního porodu se *** narodila v pondělí odpoledne a já jsem tam byla už ze soboty na neděli. A pak mě pustili asi v pátek. Jinak v šest ráno to vlastně začalo, pak jsem se začala otevírat a narodila se později odpoledne. Měla jsem i křížové bolesti a u prvního porodu jsem si nechala píchnout i něco na bolest, to jsem myslela, že už to nedám. Akorát nevím, jestli to vůbec fungovalo. Spíš mě to celkově oblblo, protože pak když se narodila, tak jsem z toho neměla ani radost... Navíc ten vpich mě bolel ještě asi půl roku.

Vyvolávali ti porod?

Ne, nikdy. První holčička, ta byla po termínu, druhý ten byl týden před a poslední kluk pár dní před.

Tak to je ideální stav.

To jo. A taky mi nikdy nepraskla voda, vždycky ji museli píchnout. U malé mi řekli, že když mi to píchnou, že se mi uleví a opravdu se mi ulevilo, bylo to prostě lepší.

Jasně. Taky asi záleží na každé ženě, někoho to po odtoku vody více bolí...

Jojo, každý je jiný, mně to tedy pomohlo.

Jak jsi byla spokojená s oddělením šestinedělí? A co kojení?

S tou *** to jsem si nezjišťovala žádné informace, nic jsem nevěděla a taky jsem se toho moc nedozvěděla, nic moc nám neřekli... Narazila jsem tam zrovna na protivný sestřičky. Na ten první porod nevzpomínám moc ráda. Jo a kojila jsem všechny tři děti, s tím problémem nikdy nebyl.

Mluvím o tom proto, že kamarádka taky nebyla příliš informovaná a ani v porodnici nedostala žádné rady ohledně kojení...

Ono možná je to tím, že některé děti jsou „líné“ a moc nesajou. Sestřička mi říkala, že mám děti, které se zkrátka přicucnou a pěkně sají, všechny naše děti prostě jedly.

Co bys doporučila mně, když jsem měla špatnou zkušenost se systémem porodnice? Zřejmě špatně vypočtený termín, z toho důvodu možná předčasné vyvolávání porodu, nadměrné množství medikamentů, nakonec císařský řez pro bezproblémové těhotenství. Měla jsem do porodnice jezdit, když bylo vše v pořádku, ale podle nich jsem tam měla už dávno být?

Když bych měla tuhle zkušenost jako ty, kdy máš hodně nepravidelnou menstruaci, kolik jsi říkala, že máš cyklus?

Někdy jsem to měla třeba i jednou za půl roku, pak až za tři měsíce, různě.

No, takže když navíc i víš, kdy váš kluk vznikl, tak bych nahlásila jiné datum poslední menstruace, aby tě tam nehonili. Měla bys takhle fóra a miminko se narodí, až samo bude chtít.

Doma bys nerodila? I po špatné zkušenosti s nemocnicí?

Já nemám na to, rodit doma. To si každý musí vybrat. Jedna kamarádka zase nemá na to, rodit v nemocnici. Nicméně, já jsem z toho prvního porodu měla hrozný psychický zážitek, takže když jsem byla podruhé těhotná, tak už jsem se toho porodu bála.

Ale nakonec byl druhý porod lepší že?

Určitě, akorát na šití tam byl doktor, který vypadal jako řezník... a porod se třetím klukem byl, jak říkám, za odměnu. Když jsem tam přijela, tak už jsem byla na pět prstů, druhý polovina bolela už míň než první, všechno jsem vnímala naplno. Měla jsem tam už jen porodní asistentku, navíc to byla moje známá. Byla hrozně hodná, a když jsem byla na monitoru, tak že si můžu klidně sednout, před tím jsem musela být vždycky na zádech, i když mě bolelo v kříži a kontrakce bolely víc. Já na ní: „To můžu??“ Nebo říkala, tak si chodte. Nevím, jestli to bylo jí nebo už proběhl nějaký posun v tom porodnictví.

Takže už více vnímali tvoje potřeby.

Myslím si. Taky u třetího porodu jsem se jen trošičku natrhla, což mi zašili a dokonce mi to před tím obstříkli, to předtím vůbec nebylo. Navíc před tím mě vždycky nastříhli. Nevím, jestli to bylo lepší díky nenastříhnutí nebo že už to byl třetí porod. Ten nástřih byl blbej. U prvního porodu po nástřihu taky šili, ale nebolelo to tolik, jak když tam byl podruhé ten „řezník“. Ten se v tom úplně vyžíval.

Jak bys hodnotila české porodnictví? Myslíš si, že se péče o těhotné a rodičky zlepšila?

No to jo! Jsem vzpomínala na moji mamku, jak byla na „hekárně“... já spíš můžu porovnat ty svoje tři porody. Ten třetí, tam jsem si připadala jako v ráji. Opravdu, tam to bylo úplně neskutečný. U první to bylo něco jinýho. Myslela jsem si, že když se k nim budu chovat mile, tak oni budou taky hodný. To byla srážka s realitou.

A co porodní polohy? Musela jsi rodit vleže na porodním křesle?

Jo, vleže je to hrozný, ale když jsem zrovna neměla ty křížový bolesti, tak mně to ani tolik nevadilo. Jo a taky jsem si vzpomněla, že jsem při vlastním porodu slyšela ještě jednu paní, ale to byl naštěstí třetí porod, takže to měla rychle za sebou a ani moc neřvala. Ale kdybych si měla představit, že nás tam rodí víc, tak to je hrozný. To si myslím, že je špatně.

Myslíš si, že ženy, které rodí doma, riskují život svůj i svého dítěte? Jaký máš názor na porody doma?

Já si myslím, že ne. Pro [naše kamarádky domarodičky] by bylo milionkrát horší být v tý nemocnici. Je třeba, aby žena vnímala sebe, co chceš a nechceš. Nejdůležitější je ta psychická pohoda. Což jsem si ověřila, když jsem rodila prvně. Tam jsem byla v psychické nepohodě, když mě tam nechali. Ono se to možná i zastaví, něco to v tobě udělá. U *** jsem si říkala, to už je třetí, tak už to prostě nějak půjde. To bylo úplně nejlepší. Je důležité poslouchat sebe. Když trochu odbočím, tak mám kamarádku, která

má cystu na vaječniku a žije takovým uspěchaným životem. Teď se dala na meditaci a celkově se zklidnila a po čase zjistila, že se jí ta cysta zmenšila o čtyři centimetry!

To už je hmatatelný důkaz! Každá žena by si jistě přála při porodu být psychicky v pohodě.

Tenkrát jsem četla článek v Lidovkách, který byl otištěný na celé titulní straně, o domácím porodu. Dopadlo to všechno v pořádku a ta žena si to naprosto užila. To bych taky chtěla! Měla okolo sebe rodinu a zdravotníka a s ničím se nestresovala, nechala to plynout a má z toho krásný zážitek. To o porodu s *** říct nemůžu.

Akorát v porodnici je problém v tom, že tam ti poslouchat samu sebe příliš nedovolí ...

Právě, porod je přirozený proces a neměli by ti tam něco diktovat, všechno to řídit.

Člověk tam jde s tím, že se odevzdává do péče lékařům, ale nechce po nich, aby porod převzali do vlastních rukou.

To oni už předpokládají, že si to převezmou... oni jsou přece vzdělaní a ví. Pro tebe bych ti příště doporučila opravdu si posunout ten termín menstruace, když to máš takhle nepravidelně. Abys tam měla nějaký fóra. Kdybych příště rodila, tak bych ani nešla na ten triple test (odběr krve pro zjištění případných vrozených vad a nemocí), kde ti taky můžou přijít na to, že můžeš mít Downa (Downův syndrom). Třetí dítě, ***, měl být Down.

Vážně?

No, asi 1:100. Ale i sám gynekolog mi říkal, že to není věrohodný. Naše známá vlastně měla mít zdravýho kluka a má Downa. Člověka to akorát vystresuje. Říkala jsem si, tak co, stejně na potrat nepůjdu. Je to prostě zbytečný.

Taky je riziko, že když odmítneš nějaké těhotenské vyšetření, budou se k tobě při porodu chovat jako k rizikové rodiče, protože jim o tobě chybí nějaké informace.

Ano... taky záleží na konkrétní ženě, někdo by se tam s nimi pohádal a obhájil si to, my na to náтуру nemáme, protože spíš ustoupíme. Člověk taky postupně dozrává, takže dneska už bych si leccos možná obhájila.

Když rodiš doma, tak vlastně spoustu věcí nemusíš řešit... přístup lidí se možná v porodnictví mění, ale celkově je systém postavený stále velmi neindividuálně.

Pro ně je to taky jednodušší, zařadit si tě do škatule. A všechny ty lejstra jsou pro to, aby se jistili proti možným komplikacím. Radši budou spíš strašit a zasahovat, i když to není třeba, než aby pak něco opomenuli.

Jak myslíš, že média zobrazují domácí porody? Koresponduje mediální obraz s „realitou“ domácích porodů?

Myslím, že bych to nazvala negativně fascinující problematikou. Pak taky když se něco nepovede, nedej Bože, když miminko při domácím porodu zemře, tak se to všude obšírně rozebírá, naopak úspěchy jsou k vidění v médiích málokde. Ale nijak to nesleduju, jen to tak vnímám. Jak jsem říkala, ten článek o domácím porodu v Lidovkách byl fakt krásný, bylo to o krásném porodu doma. To bylo pozitivní. No ale třeba ta porodní asistentka, jak byla u soudu...

Ivana Königsmarková.

No, tak to jsem vnímala, že to bylo negativní. Ani nevím, jak to nakonec dopadlo.

Byla zproštěna viny. Ona byla obviněna z toho, že dítě, které se narodilo při domácím porodu, u kterého asistovala, po 20 měsících zemřelo. Prý mu neposkytla adekvátní pomoc. Až z nějakého

malého článku jsem se dozvěděla, že AŽ PO ROCE A PŮL, v médiích to prezentovali, jako kdyby zemřelo bezprostředně po porodu.

No, takže rozhodně domácí porody vnímám v médiích negativně. Když jsem nad tím tak přemýšlela, tak těm ženám, co rodí doma, trochu závidím. Když jsem četla ten článek, tak bych to chtěla taky zažít.

Když tedy existuje rozporuplný obraz mezi tím, jak domácí porody vidí veřejnost, a jak je prožívají konkrétní matky, měly by se domácí porody více řešit ve veřejné politice?

Myslím, že by se to mělo řešit... ženám by se měl dát prostor a možnost volby.

Podle zákona mají možnost volby místa porodu.

Jo. Když porodní asistentky ze zákona nemohou asistovat u domácího porodu, ty opravdové ranačky porodí i tak doma, ale zbytek se stejně uchýlí k porodu v porodnici. Teď jsem si vzpomněla na případ. Manželův kolega z práce měl manželku, která rodila v nemocnici a dítě přežilo, ale matka ne.

To je přece strašné ještě v téhle době a k tomu v nemocnici.

Je... ale stává se to málo, rozhodně méně než v minulosti. Ohledně těch médií mi přijde, že o těch úspěších se nepíše a pak se jednou za uherský rok stane jedna tragédie a už to znamená, že všechny domácí porody musí končit tragédií. Jakékoli vybočení z toho systému je vnímáno negativně.

Ženy, které přijedou do nemocnice po neplánovaném porodu třeba se i jen nechat zašít, tak jsou považovány za klasické domarodičky a je s nimi zacházeno více než hrubě.

To jsem přesně chtěla říct. To je právě špatně. Tam by ta svoboda opravdu měla být a nemělo se zacházet s těmito matkami jinak. Mělo by být ženě umožněno родit „bez keců“ v nemocnici i „bez keců“ doma.

Příloha č. 6: Rozhovor s Annou

- jedno dítě, rodila a chce rodit opět v nemocnici

Proč ses rozhodla pro porod v porodnici? Uvažovala jsi během některého těhotenství o porodu doma?

Ne, neuvažovala jsem, že bych rodila doma. Přišlo mi to automatické, že budu rodit v porodnici. Mám to i ve své rodině a v okolí, všechny rodily v nemocnici. A manželův názor na porod doma byl zásadně, že ne. On měl i strach, abychom to do té porodnice stihli. Na předporodním kurzu se hned ptal, kdy se má vyjet, abychom to stihli. On se bál toho, že kdybychom nakonec museli rodit doma, že by nastaly nějaké komplikace, které bychom nezvládli.

A porod doma s porodní asistentkou? Porody doma bez zdravotníka se stávají, ale jsou spíše ojedinělé.

Já jsem hlavně respektovala to, že manžel by do toho nešel. Na jednu stranu mně to ani nenapadlo, že bych někoho oslovovala. Já jsem si o tom ani nezjišťovala žádné informace. Myslím si, že i s tou porodní asistentkou mohou nastat při porodu komplikace, které ona nedokáže vyřešit.

Může se stát leccos. Když máš ale během těhotenství nějakou kontraindikaci k domácímu porodu, tak tě porodní asistentka do té nemocnice pošle a doma nerodíš.

Já měla tu preeklampsii, takže by to ani nešlo.

Jak probíhal porod v porodnici? Byla jsi se vším spokojená?

Co se týče porodního sálu, já jsem neměla nejmenší problém. U mě byl problém až na tom šestinedělí.

S průběhem porodu jsi i přes komplikace byla spokojená?

Tam byla jen jedna situace. Oni mně dělali zátěžový test na oxytocin, jak na něj reaguje miminko. Už mně vyvolávali kontrakce a sledovali u toho monitor. Oxytocinem mě teda začali připravovat na ten porod. A po tom testu se zjistí, jestli je třeba dávat preindukci, po které pak ráno zavedou vyvolávací tabletku. Doktorka zhodnotila, že mi preindukci dávat nemusí. Ráno zjistila, že jsem se připravovat nezačala, že to neodhadla, že mi tu preindukci dát měli. To byl důvod, proč mi ten porod vyvolávali dvakrát. Ten den mi dávali tabletku dvakrát, vyvolalo mi to kontrakce, ale nezačala jsem se otevírat. Tak mě napíchali něco proti bolestem večer, abych vydržela do dalšího vyvolání.

A po dalším vyvolávání ses začala otevírat?

Jo, ráno po té jedné tabletce už jsem se začala otevírat, tak jsem jela na sál, píchli mi vodu a začalo to. Porod trval od jedenácti do tří, během čtyř hodin jsem pak porodila.

A nevadilo ti, že ti porod násilně vyvolávali?

No třeba ty problémy s kojením, jak jsem měla a mám, přisuzuju tomu, že ten porod proběhl dřív, než by proběhl bez zásahu. Třeba moje mamka všechny děti (devět dětí, pozn. autorky) přenášela, takže jsem možná mohla přenášet třeba dva týdny. Holčička se narodila třeba tři týdny před tím, než by na

svět chtěla a kojení se mi rozběhlo až někdy týden po vyvolávaném porodu. Z toho mám pocit, že to nebylo připravené a pak byl problém s kojením.

Problém s porodem placenty jsi neměla?

Ne, ale píchli mi ten oxytocin, aby vyšla ven. A bolelo to, protože ona mi za ni tahala, za pupečník. Porod placenty byl asi pro mě horší, než porod malé... Pospíchají na to no. V té nemocnici bylo narváno, takže všechno honem, aby už to bylo, protože je tam plno dalších rodiček.

Rodila bys opět v porodnici?

Mně to tam vyhovovalo. Sice ta jedna asistentka mi za začátku moc nesedla, ale pak jsem si na ni zvykla. Navíc porod je prostě osobní záležitost a nejdřív mi tam vadila, že tam byla. Pak taky ta doktorka, která mi vyvolávala porod, byla Slovenka a mluvila hrozně rychle. Já jí skoro nerozuměla a vůbec jsem nevěděla, co bude se mnou dělat. A jsem hrozně ráda, že jsem tam manžela měla. On byl už od začátku nastartovaný. Od středy do neděle čekal, kdy za mnou vyrazí, že už se rodí. Do začátku porodu jsem byla na oddělení gynekologie mezi starými ženskými, které byly po gynekologické operaci. Bylo to trochu psycho. A nechci zase těm dětským sestřám něco zazlívát, že se o mě nepostaraly, protože už jsem tam byla týden a hrozně jsem chtěla dom. A jakákoli neaktivita po tom porodu pro mě byla katastrofální.

I přesto, že máš tuhle negativní zkušenost, by sis nevybrala jinou porodnici nebo jiné řešení?

Do porodu mi to vyhovovalo, ale jinak bych se stavěla na tom šestinedělí. Už to budu ale do budoucna vědět, jak se postarat o miminko a tak. Ale nijak to neřeším, nepřemýšlela jsem o tom. Nenapadá mě, kde by to nebylo jako na běžícím pásu. Víím, že v *** je menší porodnice, tam jsou celkem spokojeni. Tady mi taky hodně vadilo, že nesměly návštěvy na pokoj, musela jsem stát na chodbě, protože jsem si na ty studené židličky ani nemohla po porodu sednout. Lepší by to bylo v posteli. Musela jsem teda postávat a pak jsem byla hrozně unavená.

Myslíš si, že ženy, které rodí doma, riskují život svůj i svého dítěte? Jaký máš názor na ženy, které rodí doma?

My jsme o tom ani neuvažovali, jsme asi spíš proti. Nevím, sama si to nedokážu představit, protože v okolí tady ani nikoho nemám, kdo by rodil doma. Kromě toho, že se o domácích porodech dost mluví v médiích, tak jsem viděla domácí porod v seriálu Čtyři v tom. Maminka rodila doma v Anglii, kde žila s Angličanem.

V Anglii je to běžné.

No a třeba ani neznám nikoho, kdo by rodil v porodnici a vzal si tam s sebou dulu nebo porodní asistentku.

Jak myslíš, že média zobrazují domácí porody? Koresponduje mediální obraz s „realitou“ domácích porodů?

Mluví se o tom, jako by to bylo největší zlo. Samé zprávy, že dítě zemřelo nebo to bylo komplikované, přidusilo se, nestihli ho transportovat. Na druhou stranu teď byla zpráva, že převáželi to miminko a ono prochladlo. Jenom vlastně negativní zprávy.

Měly by se domácí porody více řešit ve veřejné politice?

Já si myslím, že by bylo třeba zpříjemnit nemocniční prostředí pro porod, aby to nebylo jako na běžícím pásu, aby tam ženy šly rodit rády. Aby tam tatínek mohl být s nimi i po porodu.

Příloha č. 7: Rozhovor se soukromou PA Nikol

Od jakého roku pomáháte ženám jako porodní asistentka?

Vystudovala jsem bakaláře i navazující obor komunitní péče porodní asistentky a od roku 2013, kdy jsem dostudovala, jsem pracovala v nemocnici v *** na částečný úvazek, kde jsem pracovala tři roky, loni na jaře jsem tam skončila. Zároveň, když jsem končila, jsem si dělala takovou poradnu a doprovázela jsem ženy k porodům.

Doprovázela jste i k porodům domů?

I domů. Od loňského roku to mám tedy na plný úvazek, že jsem sama na sebe. Většinou to vyšla tak blbě, že ty ženy, o které jsem se starala, začaly rodit, když jsem měla službu, takže jsem nemohla odejít z práce. Některé za mnou přijely do ***, ale pak už to nešlo, tak jsem odešla do soukroma.

U kolika domácích porodů jste již stihla asistovat?

Nevím přesně, něco přes osmdesát.

Všechny byly bezproblémové nebo vznikly nějaké komplikace?

Tak samozřejmě u některých jsme se přesunuly do porodnice. Ta osmdesátka je osmdesát porodů dokončených doma, abychom si rozuměly. U těch pár jsme se přesouvaly ne z akutních důvodů, vždycky to bylo tak, že třeba porod nepostupoval, ale nikdy nebylo miminko ani maminka v ohrožení života. Už to trvalo dlouho a byly jsme radši pod lékařským dohledem.

S jakou reakcí jste se setkaly v porodnici, když jste tam přijely?

My jsme neříkaly, že jsme plánovaly domácí porod. Navíc já s těmi ženami, které doprovázím do nemocnice, jsem dlouhou dobu doma, plánujeme porodnici, ale nejedeme tam brzy. Takže pro ně ani není divné, že přijedeme na osm centimetrů. Pak se o mě tedy rozšířilo, že chodím i k domácím porodům, takže občas tuší, že jsme to mohly mít za lubem. V *** tam to zase berou opačně, už tam ani moc nechodím, tam si myslí, že pokaždé, když přijedeme, tak byl problém s domácím porodem, přitom dost žen chce ještě rodit v porodnici a jedeme tam plánovaně. Pak jsou na nás nepříjemný, což je škoda. Už tam nechodím, protože nechci, aby tím svým chováním zkazili celou porodní atmosféru.

Poskytujete i takové služby jako je třeba hypnoporod?

Neposkytuji, byť mě to zajímalo, byla jsem i na kurzu k hypnoporodu, protože se s tím v poslední době roztrhl pytel. Ale s tou myšlenkou jako že pokud žena splní tyhle a tyhle podmínky, bude dělat takovéhle meditace a dýchání, tak její porod bude krásnej, bezbolestnej, se úplně neztotožňuju. Tohle ženám neslibuju. Může být, ale taky nemusí. A moc nesouhlasím s tím, že miminko se vlastně

nevytlačuje, ale jen se vydýchá, tak věřím tomu, že možný to je. Jedna žena v zahraničí porodila dítě v bezvědomí, takže to tělo umí porodit a miminko se umí narodit, ale ty ženy, které se na hypnoporod připravovaly, spontánně začaly tlačit, protože je to tělo nutilo. Člověk to musí brát zdravým selským rozumem. Já u porodu používám aromaterapii, pouštím hudbu, občas využívám homeopatii, Bachovy květové esence atd.

Proč myslíte, že některé ženy chtějí porodit doma? Co je k tomu vede?

Myslím si, že motivací je několik. Velká skupina žen má za sebou špatnou zkušenost z porodnice. Už to nechtějí prostě zažít. Vždycky to není dobrá motivace, takový to, já ukážu těm doktorům, že na to mám, porodit bez nich. A pak jsou ženy, které rodí i poprvé doma a cítí, že tohle je pro ně a pro miminko nejlepší. Většinou jsou to vysokoškolačky, které si o tom tématu strašně moc zjistí, občas přijdou s informací, kterou si já musím ověřit, protože ji neznám a ty studují i ty zahraniční výzkumy. Dojdou k závěru, že porod doma je pro ně stejně bezpečný jako v porodnici. Teď jsem četla nějaký článek, že domácí rodičky koukají jen na svoje pohodlí a na práva dítěte se nehledí. Ale to podle mě není pravda, ty ženy cítí, že i pro to miminko je to bezpečný, žádná máma samozřejmě nechce, aby se jejímu miminku něco stalo. A pak jsou taky některý, kterým to řekne kamarádka, nebo si to někde přečtou. A proto, že je to dneska moderní, tak najednou chtějí rodit taky doma a některé z nich to ani na konec nedotáhne, protože ta síla porodu je zaskočí a najednou se chtějí raději přesunout. Věřím, že kdyby v porodnicích byla ta lidská péče lepší, tak by spousta žen doma nerodilo a kdyby tu byly porodní domy, tak taky.

To je na půl cesty.

Jo. Pro ženy, které na sto procent neví, jestli rodit doma, ale na sto padesát procent ví, že nechtějí do porodnice. Nemají na výběr nic mezi tím.

Myslíte si, že je nemocniční péče o rodičky a matky adekvátní? Pokud ne, v čem vidíte problém?

Já jsem zažila asi šest porodnic a můžu říct, že praxe jednotlivých pracovišť se značně liší. Kde je určitá věc úplně běžná záležitost a nikdo se nad tím nepozastavuje, tak jinde neprosadíte. Částečně je to lidský faktor, kde se nechce, tam to nepůjde. Hodně lidí se vymlouvá na peníze... taky mají svázané ruce těmi předpisy, že by i leckdy vyšli vstříc, ale bojí se, aby splnili, to co mají. Snaží se tak nějak bruslit, aby obě strany byly spokojené.

Jak hodnotíte české porodnictví v porovnání se zahraničím? Zlepšuje se tato péče?

Zlepšuje, během těch čtyř let, co doprovázím ženy k porodům, tak vidím ty velké změny. Dřív jsme si musely psát složité porodní plány a pracně to tam vykomunikovat, teď už si na to porodnice zvykly a je to běžný. Ale pořád se máme co učit. Kde jsou starý zasetý struktury, oni nemají chuť učit se něco nového, zvláště když tam přijde někdo mladý, i mladý doktor, tak buď se podřídíte našemu chodu, nebo máte smůlu a můžeme se rozloučit. Pak je těžké něco měnit. Ale jsou osvícení doktoři a zlepšuje se péče. Dojde jim to, proč asi jezdí víc lidí do sousední porodnice, když jsme my třeba větší a máme víc přístrojů. Oni se snaží, vymalují pokoj, dají tam závěsy... ale pořád nejste doma. Záleží, jak se k vám taky chovají.

Teď jsem si vzpomněla na jednu paní, která u mě byla na masáži. Bydlí střídavě v Německu a v *** a říkala, že se ptala třeba na nástřihy, jak to chodí u nich a tady v ČR. V Německu prý skoro nestřihají,

protože se to lehké natrhnutí líp hojí. A tady vám tvrdí přesný opak! Tak byla úplně vykořeněná z toho, jak se tady může tvrdit úplný opak, co se týče zdraví člověka.

Poradíte, jak zlepšit péči o těhotné a matky v ČR.

Navrhovala bych již zmíněný porodní domy. A celkově je nejlepší spolupráce. Ke gynekologovi by žena chodila vyloženě na ty ultrazvuky a rozbor krve a na zbytek k porodní asistentce. Nemusí to být jedno nebo druhé, ale kombinace. Systém by ušetřil. Je to doložený, že péče porodních asistentek je levnější. Co se týče těch porodních domů, tak ve Vídni je jich asi deset, tady není ani jeden v celé ČR.

Je porod doma bezpečný nebo mohou znenadání vznikat nebezpečné komplikace?

Tak samozřejmě to není bezpečné v každém případě. S dotyčnou ženou musíte projít anamnézu, jsou tam docela přísné podmínky a určitě to není pro každého.

Jaká je kontraindikace k domácímu porodu? Může rodit doma žena po akutním císaři, pokud probíhá fyziologické těhotenství a pak i porod? Co problém přenášení?

Tak přenášení není podle mě riziko. Fyziologické těhotenství je 38 až 42+0 a do toho 42. týdne vás nenechají skoro nikde v porodnici donosit. Celé to těhotenství musí probíhat fyziologicky, to miminko musí být donošené, musí být hlavičkou dolů, ta žena by po císařském řezu být neměla, ale na to mají v různých zemích různé názory, jestli rodit doma po císaři. U nás se to moc nedoporučuje.

Jaký názor máte vy?

Tak některé ženy vám vyloženě řeknou, že ani po císaři do porodnice znovu nepůjdou. Když jim řeknete, že jim to nedoporučujete, tak vám řeknou, že budou rodit samy. To já zase nechci.

Tam je riziko, že může prasknout jizva?

Ta jizva může samozřejmě prasknout. Ale to riziko je hodně nízké. Někde, myslím ve Francii, doporučují po císaři rodit v nemocnici a pak to třetí už můžou rodit doma. Někde hned rodí doma...

Zpátky k tomu porodu – je třeba, když se ten porod rozběhne, aby žena nekrvácela, aby neodtekla zelená plodová voda, asistentka kontroluje srdíčko miminka...pokud by tam byl problém se srdíčkem, tak tu ženu přesuneme do porodnice. Těch faktorů je hodně, samozřejmě není dobré rodit doma, pokud má žena vysoký tlak, bílkovinu v moči, riziko preeklampsie, nějaké další onemocnění, když bere léky. Kontraindikací je spousta.

A co hodně probírané riziko přidušení miminka?

Tak i v porodnici se rodí hodně přidušených dětí.

Vy jste vybavená pro to, abyste v tomto případě zasáhla, že?

Tak můžete nejdřív klasicky resuscitovat, kdyby bylo potřeba a volat záchranku. My nemáme žádný anesteziologický přístroj, někdo má ambuvak, takové rozdečhávátko, někdo si nosí malé kyslíkové bomby...ale nejdřív stejně používáte jen vzduch, abyste miminku neublížila.

Byla jste také u porodu do vody?

Jo, třeba v *** to jde, doma jsem byla u porodu do bazénku. Je to pro ženu fajn, že voda pomáhá tlumit bolest a díky vodě i hráz povolí a nebývá tolik poranění, miminko se narodí z vody do vody. Dobrý je bazének v tom, že žena může родit i v kleče, nemusí být v polosedě jako ve vaně. Někdo vám řekne, že takhle by byl člověk jedinej savec, kterej by rodil do vody, asi kromě delfínů. Těžko říct, jak tohle posuzovat.

Je pravda, že doma rodí hlavně ženy, které tzv. přenášejí a nechtějí podstoupit vyvolávaný porod v nemocnici?

To si nemyslím, to ony už si to plánují dlouho, to nevíte jistě, jestli budete přenášet nebo ne.

Když se nechá porod volný průběh, v jakém týdnu těhotenství vám svěřené ženy rodí?

Prvorodičky po 41. týdnu hodně často, i spousta druhorodiček. Spíše později. Málokdo rodí na termín. Taky záleží, jestli má žena doma jedno děcko a běhá kolem něj, tolik neodpočívá, holt porodí dřív. Prvorodičky se o sebe víc bojí, mají prostor a čas, starají se o sebe.

Je přenášení opravdu nebezpečné nebo je to jen „strašák lékařů“? Když žena přenáší více než 14 dní, je to zdravé nebo už mohou vznikat komplikace pro miminko? Co vypočítávání termínu podle menstruace? Co ženy, které mají dvakrát nebo třikrát delší cyklus než je obvyklé?

Asi je to takové krytí. Jakmile oni vyndají miminko z břicha, tak ho můžou zachraňovat. Dokud je ve vás, tak nemají nad ním moc. Všichni vás straší, že jakmile budete přenášet, tak miminko umře a takové věci. Já nevím, jak k těmto informacím přišli, nikdo vás vlastně přenášet nenechá, aby umřelo, když to přeženu do krajnosti. Někde jsem četla, že nějaký profesor gynekolog to takhle určil, že těhotenství trvá 40 týdnů, ale pak asi ve Francii dělali výzkum, kdy pozorovali opravdu velký vzorek žen, kdy tedy porodí, když se do toho nezasáhne. Prvorodičky prý rodí nejčastěji 41+5 a druhorodičky 41+3. A jedna paní z Francie, která u mě byla, tak měla v průkazce, že termín je ve 41. týdnu, ne ve 40. Jsou to stejné ženy, tak nevím, proč tady máme termín dřív než ony.

Hodně se lékaři ohání tím, že je placenta stará a nevyživuje.

Tak samozřejmě není nesmrtelná a pak se kontrolují průtoky pupečnickem, ale když už tedy opravdu nevyživuje úplně, tak se to miminko prostě narodí, proč by tam bylo, když už mu tam nebude dobře.

Proč myslíte, že je většina žen s porody v nemocnicích spokojena? Neinformovanost, naivita, že porod bude probíhat, jak si představují ony, bezmezná důvěra v lékaře?

Ta informovanost souvisí s tím, že víc se řeší taková ta traumata a bloky. Naše mamky nevěděly, že by to mohlo být jinak, měly pocit, že takhle to je a neřešily, že vlastně z toho můžou mít nějaké trauma. Dneska ženy ví, že to může být jinak a když chtějí a mají to jinak, tak potom jim to chybí. Takže ta informovanost má svá pro a proti. Každý jsme o přírody jiný, vyrůstáme v jiných rodinách, každý má jiné preference, někdo je co nejvíce přírodní, stará se, ale někdo jakmile něco, tak jdou k doktorovi a dostanou rychlé řešení. Je nás spousta a každý by měl mít možnost volby. Tyhle lidi půjdou do porodnice, budou se tam cítit dobře, bude jim stačit, že se na ně někdo usměje a bude jim už jedno, co do nich napíchají, jakým způsobem se to odehraje, hlavně že to bude zdravé. Mávnou nad tím rukou, je to jednou nebo dvakrát za život...každý má jiné priority.

„Oni už neví roudpama co by. Dneska řeší takovýhle blbosti...“

No a to říkají většinou ženy, které mají za sebou nějakou bolest, proto je to tak jako rozčiluje. Kdyby to všechno bylo v poklidu a byly s tím spokojené, tak by se tak nerozvášnily.

Jak si myslíte, že je nahlíženo na domácí porody v české společnosti, respektive v médiích?

Jsme čarodějnice a vražedkyně dětí! Myslím si, že média a odborná veřejnost to dost zkreslují. Pokud máte na internetu nebo v novinách zprávu o domácím porodu, tak je to, že záchranka vyjela někoho zachraňovat a pak se dozvíte, že to nebyl plánovaný domácí porod, že byl neasistovaný, to ženu to zaskočilo...pak to byla žena, která utajovala celé těhotenství a chtěla utajit i porod, ale měla s něčím problém, tak volala záchranku. Vždycky se zveřejní takové výjimečnosti a dají se do jednoho pytle se všemi domácími porody. Nebo naopak, když někdo porodí překotně a zvládne to, tak je to, že policista, hasič, taxikář jsou hrozný hrdinové, že to zvládli oni. Ale všichni ostatní, pokud by to bylo plánovaně, tak jsou vrahové. Kdyby se každý týden zveřejňovaly fotky a příběhy úspěšných asistovaných domácích porodů, tak by to povědomí o nich bylo asi jiné. A spousta lidí vlastně přejme něčí názor. Nepřečte si nic, nezjistí si objektivní informace. Jedna paní povídala, druhá to povídala třetí...a víte, co by se mohlo stát?! Nějaká komplikace... jaká komplikace? No...dítě může umřít, může se oběsit na pupeční šňůře a takový největší nesmysl. Oni si to říkají a věří tomu. Pokud jim předložíte výzkum o opaku, tak to...je v jiné zemi. Tam se rodí jinak. Berou to tak, že je to návrat do pravěku, dříve byla větší úmrtnost, ale ta souvisela hlavně s hygienou, s výživou, nebyla prenatální diagnostika, nebyly ultrazvuky, potraty... spousta nemocných dětí, které se dříve narodily a pak třeba umřely, tak se dnes ani nenarodí, protože jsou zabity při potratu.

V Holandsku, kde rodí doma 30 % žen, má skoro každá žena svou soukromou porodní asistentku a jedou do porodnice až v druhé polovině první doby porodní, až když je žena otevřená třeba na 6 cm, kdyby tam přijela dřív, tak ji ani nepřijmou a řeknou jí, aby jela domů, že tam ještě nemá co dělat. Tady přijede žena na centáček, kdy to vůbec nemusí znamenat, že bude rodit a stráví tam čtyři hrůzný dny, který mohla strávit v klidu doma.

Dneska si můžete přečíst článek o domácím porodu, který je celkem objektivní, v nějakých alternativních médiích, ale pod ním se může objevit šílená diskuze...tam zjistíte, co si o tom lidé myslí. Kolikrát je to tak scestné, nic o tom neví a plácají tam takové nesmysly. Když jsme v UNIPě dělaly výzkum těchto reakcí, tak jsme je pak roztřídili, čím se hájí, jaký mají argumenty proti. Lidé si celkově neuvědomí, že když jedou do porodnice, že jim vždycky zachrání život. To není pravda, může se něco zvrtnout i v nemocnici. I ženy mohou u porodu v nemocnici umřít.

Co porodní asistentky? Shodnou se v názorech na domácí porody?

Ani porodní asistentky v tom nejsou jednotné.

Jak domácí porody prezentují lékaři, s čím se setkáváte?

My prostě podporujeme svobodnou volbu ženy a doktoři to prezentují tak, že my ty ženy přemlouváme, že je naočkujeme. S tím porodem je spojen velký strach. V porodnicích vnímám, že u rozběhlého porodu oni čekají a trnou, kdy se to zvrtně, to budeme muset udělat tohle, jak už jsou naladěný na ty komplikace.